

ס ביר מאוד להניח שכל פעם ברב חיים יצחק כהן משכונת סטמפורד-היל שבלונדון, התקשה לזהות בו את אותו שליח פעיל ונמרץ, זה שסיפורי "לכתחילה אריבער" שלו כבר קנו להם שם בקרב העסקונה החב"דית מקרוב ומרחוק. זקנו הלבן והרוך הטבעי שבמבטו משווים לו מראה של "סבא טוב"...

גם אני, כאשר פגשתי בו לראשונה במהלך אסיפה מסוימת, התקשתי להאמין כי לפניי אותו חסיד עליו שמעתי את כל הניסים והנפלאות. מראהו, העדין במיוחד, אינו מסגיר את המרץ העצום הטמון באדם זה, אשר פתח את החזית החדשה להפצת בשורת הגאולה בלונדון. רק במהלך השיחה התחלתי להבחין "במה דברים אמורים" ו"עם מי יש לי עסק"...

היה זה כאשר דובר על הפרוייקט הבא שהרב חיים יצחק הציע עבור הפעילות ביבית משיחי

חזית משיח אירזפאית - בלונדון...

שליט"א, אשר, כמו כל יהודי אחר בעולם, נתמנתי בשחת שבת פרשת חיי-שרה תשנ"ב לעבוד בשליחות הנשיא, בכדי להביא להתגלות המוחלטת. כל מה שנבנה, מתקדם וממשיך, הכל רק בכוחו הניסי והגלוי של המשלח."

...

"לונדון" ו"בשורת הגאולה" הם שני מושגים שדווקא התנהלו שלובי זרוע, אך לא לפני זמן רב. "העולם כבר מוכן", אמר הרבי, וגם הקהילה החב"דית בעיר זו, במיוחד בשכונת סטמפורד היל, הפנימה כהלכה את ההוראות והמסרים שהגיעו מ-770 בשנים נ"א-נ"ב. הרב דוד נחשון, מי שזכה ודרכו עברו תשובות רבות של הרבי בעניין "קבלת המלכות", סיפר לא מזמן כיצד התייחדו עסקני העיר הזו בהתעניינות לא רגילה בכל מענות הקודש מאותם ימים. כל "צעטל" חדש שהיה מקבל היו מבקשים לצלם על מנת לפרסמו ברבים. ממש "חיו" עם העניינים החדשים ש"הזמן גרמם", כדברי הרבי. השנים נ"ג-נ"ד ומעמדי שירת ה"יחי", שזכו לעידוד מיוחד מהרבי, הגבירו את ההתלהבות. אף אחד לא התחשב ב"מה יגידו" וכולם פירסמו את הבשורות הטובות בשמחה ובגאווה.

שבאחריותו. אחד הנוכחים באותה אסיפה העלה רעיון לפיו כדאי להמתין עד לשנה הבאה, בכדי להתחיל בצורה טובה הרבה יותר. לא אצליח לתאר כאן הטון הנחרץ בדברי תשובתו של הרב כהן. גם את המבט הנחוש שעלה בעיניו קשה לתאר. אבל המילים שאמר, לא בצעקה, אך בתוקף רב, נחרטו עמוק בזכרוני: "הרבי אומר 'קער אַ וועלט היינט!' 'היינט', פירוש, היום! לא בתחילת השנה הבאה!"

לאחר מכן, כשביקשתי לשוחח עמו ולשמוע בקווים כלליים על הפעילות שהוא מנהל בלונדון, הוא חזר כל הזמן והדגיש: "אינני אדם מיוחד, גם לא איש פעילות. אני בסך הכל חייל פשוט של הרבי מלך המשיח

הרב חיים יצחק כהן

הגיע ג' תמוז ו... המצב קצת השתנה, ב"לונדון", לא חלילה במציאות האמיתית על-פי תורה. וכפי שידוע, כשהמצב מתחיל להשתנות, אפילו רק "קצת", לא רחוק היום וה"עולם" יבין את השינוי במונחים בלתי רצויים. כאן מגיע תורו של הרב חיים יצחק כהן, שהיה בין אלו, אולי אפילו היחיד, שקיבל החלטה אמיצה: אנחנו נוכיח לעולם ש"משה אמת ותורתו אמת", שום דבר לא השתנה. אנחנו בזמן הגאולה, הרבי חי וקיים, ואף נסיון לא יצליח להזיז אותנו מלדבוק בהוראותיו ובשליחותו.

אמנם עוד קודם לכן נטל הרב כהן חלק נכבד בעסקנות החב"דית בעיר. הוא עצמו מתפרנס כאיש עסקים, אך מצא לו זמן רב לעשייה בענייניו של הרבי. למשל, פרויקט 'פאקס א' שיחה' – הפצת דברי הרבי שמיד עם העלאתן על הכתב היו נשלחים לכל רחבי העולם – נוהל באנגליה על ידו. תמיד היה הוא הראשון לדווח על היראשי דברים' הטריים, ובמיוחד אלו שהגיעו בשנים נ"א-נ"ב...

במשך שנתיים שימש ר' חיים יצחק כמנהל ה"מכינה" לתלמידי ליובאוויטש

והראה את כוחו בניהול תקין ומסודר. בתקופה הזו קנה לו שם של אדם מסודר ודייקן, ולא רק זאת, אלא בעיקר של חסיד נאמן המוכן ליטול על כתפיו את עול הקיום של המוסד. במשך תקופה ארוכה, כאשר מפני סיבות שונות לא ניתן המימון שהגיע למוסד, היה משלם את משכורות העובדים מכיסו. זה לא היה קל, היה צריך הרבה להתרוצץ בשביל זה, אבל לפחות מאז הוא זכור לבני הקהילה המקומית כאיש בעל רצון ומסירות-נפש, ובה – כפי ששח לפניי אחד מבני הקהילה – "כולם מודים ומאמינים".

התכונות הטובות הללו היו בעזרו גם כאשר החל, כאמור, כמעט יחידי, לעמוד בפרץ כנגד הרוחות המתחדשות. היום, כשהוא מתבקש להצביע על הפעולה הראשונה שלו באותה תקופה בתחום הפצת בשורת הגאולה, הוא לא מהסס וקובע: "ההתחלה הייתה בהפצת הספר 'והוא יגאלנו', הספר שנערך ונדפס על-ידי חיילי בית דוד ב-770 מיד בתקופה שלאחר ג' תמוז, ובו הוצגה בבירור עמדת חב"ד ליובאוויטש, זו שבאה לידי ביטוי בשיחותיו והוראותיו של הרבי שליט"א". באותם ימים התגבשה סביבו

קבוצה מאנ"ש שהחליטו להשאר דבקים בהוראות האחרונות, ויהי מה. ובהשגחה פרטית ניתנה אז לאותה קבוצה "הצלה" מלמעלה, בדמותו של שליח מיוחד...

היה זה לא אחר מאשר המשפיע המפורסם ר' מענדל פוטערפאס, שמידי שנה היה מגיע לאנגליה בדרכו לחצרות קדשנו. באותה תקופה, לפני שש שנים, חלה הרעה במצב בריאותו והוא חש בחולשה רבה, חולשה שגרמה לו להיות מרותק לבית בנו, ר' בערל, כשנבצר ממנו ללכת עד לבית-הכנסת המרכזי השוכן במרחק הליכה די גדול מהבית. קבוצה של אנ"ש התבקשה לסייע באירגון מניין קבוע בבית הבן, ומוכן כי מתפללי המניין כולם ספגו את האווירה הלוהטת שנבעה מאמונתו הפשוטה של ר' מענדל בכל הנוגע להפצת בשורת הגאולה והגואל. ר' מענדל "לא סבל" ספקות בנושא הזה! במניין הזה לא הייתה הכרזת "יחי" כדבר של מה בכך. היא נאמרה בכל התוקף ובהסכמה כללית, עד כי דומה – כך אומר הרב כהן – כי ה"יחי" הוא, של אותו מניין, הוא-הוא אביו מולידו של מרכז 'בית משיח' המפואר ופעולותיו העכשוויות.

חזית בית הכנסת "בית מנחם"

להתוועדויות חסידיות בהשתתפות משפיעים ידועים מכל רחבי העולם, כמו הרב שלום מענדל סימפסון, הרב יגאל פיזם, הרב שלום דובר קלמנסון, הרב שלום גייקובסאן, ועוד. לא כולם הגיעו ללונדון בגופם, חלקם התוועדו עם אנ"ש בצורה מקורית אותה הגה ר' חיים יצחק: הוא הביא למקום ההתוועדות מכשר טלפון עם רמקול, והמשיפיעים התוועדו מעבר לקו, שעות שעות של התוועדות...

ההתוועדות התקיימו בביתו של הרב כהן והשתתף בהן קהל מכובד יחסית – כחמישים-ששים איש, אך את אותו זה כמובן לא סיפק. פעילות ביטניק זה דבר יפה, עשרות אנשים המשתתפים בהתוועדות זה גם יפה, אך וודאי לא מספיק. חוש הפעילות הזורם בעורקיו לא הניח לו לעצור.

אומר הרב חיים יצחק: "מילותיו הקדושות של הרבי מלך המשיח שליט"א יקער א וועלט היינט! – היפכו את העולם היום! – הן המנחות אותנו תמיד. המילים הללו אינן מניחים לנו לעצור. לכן כל הזמן מחפשים דרכים חדשות איך להוסיף ולהגביר, להחדיר את האמונה ברבי מלך המשיח שליט"א, ולהביא את ההתגלות הנכספת.

"הבנו שבמצב כמו שהיינו, כאשר התפילות במקום אחד, ההתוועדות במקום שני, ובשניהם גם יחד אין מקום ליותר מכמה עשרות... – כך אי-אפשר להמשיך! ברור היה כי עלינו להשיג מבנה גדול ומכובד יותר. עשינו מאמצי חיפוש רציניים מאוד, עד שבחודש אלול האחרון, בשנת תש"ס, מצאנו סוף-סוף מבנה שהתאים לדרישות. מדובר במבנה המורכב משתי חנויות צמודות ומתאים הן מבחינת גודלו והן מבחינת מיקומו המרכזי בעיר, בלב השכונה, ברחוב שיש בו חנויות רבות והוא עורק ראשי באיזור הקהילה החסידית המקומית..."

"אלא שדא-עקא, מחיר ההשכרה היה גבוה בהרבה מכפי יכולתינו..."

כבר הזכרנו כי הרב חיים יצחק כהן הוא איש של "לכתחילה אריבער". מששמע את מחיר השכרה לא נבהל אלא ניגש בפשטות לכתוב ולבקש ברכה מהרבי מלך המשיח

הנסינות, העיקר שנראה כבר בהתגלותו של הרבי בעיני בשר!"

כשאנו משוחחים עם הרב כהן על התקופה ההיא, הוא דואג להזכיר לנו עוד מן העוזרים החשובים שתמיד נחלצים לסייע בפעולות. אחד מהם הוא הרב גרשון צבי (הירשל) גליק, בעצמו רב באחד מבתי-הכנסת החשובים בלונדון, שהוא גם ממונה מהרבי להיות שליחו ובא-כוחו בכמה ממדינות אירופה (קדם לו במינוי הזה אביו המנוח, השליח הבלתי נשכח ר' אברהם גליק ע"ה). מסכת פעילותו באותן מדינות ראויה לסקירה נפרדת, אך חלקו רב גם בהפצת בשורת הגאולה בלונדון, בעיקר הודות לקשריו החזקים עם רבנים ותלמידי-חכמים ידועי

המניין הביתי והחמים במחיצת ר' מענדל היה מיוחד משהו. הבית היה ספוג תמיד בהתוועדות ובסיפורים חסידיים שנשמעו מהעוברים והשבים. כאן, בדי אמות של חסיד אמיתי זה ובהשראתו, התגבשה קהילת ה"עקשנים" החב"דיים. לר' חיים יצחק עצמו, וכל בני משפחתו, היה קשר ידידותי אמיץ עם ר' מענדל עוד שנים קודם לכן. קשר זה התהדק במיוחד בתקופה קשה זו כאשר ר' מענדל לא מרפה מלתבוע שיש לבצע את הוראות הרבי במילואן. קשר מיוחד היה לו עם הבן, אליהו, אשר נהג ללוותו ולשמשו באחרית ימיו.

בדי תמוז תשנ"ה נפטר ר' מענדל, ותקופה קצרה המשיך המניין להתקיים בבית הבן.

חלק מהקהל בקונגרס משיח האירופאי הראשון

שם. עם המסייעים בפעילות 'בית משיח' נמנים גם הרב דניאל כהן, בעל אנגלית רהוטה שיש לו 'קאץ' מיוחד בהסברת הידבר מלכות' לדוברי אנגלית, הרב דוד פרטוש, שליח באיי הים שבאיזור היבשת הבריטית, וכן הרב יחזקאל מוזס, מנכבדי אנ"ש.

'בית משיח הישן', כך קוראים היום, בלא מעט זכרונות טובים מהרבה פעולות טובות, לדירתה של הגברת נמני. המקום לא היה "מרווח" ותמיד היה צפוף, אבל העיקר היה שמאותו מניין לתפילה התגבשה הקבוצה, מהר מאוד, למטה פעילות בזעיר-אנפין.

הפעילים היו יוצאים מידי פעם למבצעים ביטניקי שרכש ר' חיים יצחק, וכך גם לפעילויות נוספות. הרב כהן היה זה שדאג

אנשי המניין, שכבר קיבל גיבוש מסויים, לא רצו לוותר והם "עברו דירה": באותה תקופה נפטר, אחרי מחלה ארוכה, אחד מנכבדי אנ"ש, הרב חיים-חואטו נמני ע"ה, במקורו ממקורבי חב"ד במדינת תוניס. אלמנתו, מרת אסתר תחי', הסכימה להקצות את הקומה הראשונה של ביתה לטובת המניין החסידי, לעילוי נשמת בעלה שבמשך שנת מחלתו לא פסיק פומיה מגירסא באותה קומה. בנס, הרב שמעון נמני, שביתו סמוך לבית הוריו, נמנה עם חברי הקבוצה הראשונית ששמרה על ההתחזקות הרוחניות באמונת הדור השביעי, ועד היום הוא משתתף פעיל באירגון ההתוועדות והמניינים, "וברוך השם" – כך הוא אומר – "משתדלים לעמוד בכל

שליטי"א. משקיבל הסכמה וברכה – הלך מיד לסגור את העיסקה. איך בדיוק יעמוד בהוצאות הגדולים של ההשכרה, השיפוץ, הבנייה וההחזקה? זאת גם הוא לא ידע, אבל דבר אחד הוא ידע: עם ברכת הרבי – הכל יעבור.

היה זה כאמור בחודש אלול וההחלטה שהבשילה במוחו אמרה כי בראש-השנה כבר יתקיים במקום מניין גדול... על הניסים שליווהו בהמשך הוא מספר:

"המבנה היה הרוס לגמרי, לאחר כשנתיים וחצי של אי-שימוש במקום. ידעתי כי הפיכת המקום ליפה וראוי לתפילות תדרוש סכום כסף גדול מאוד... הדבר הראשון שגילתי הוא שבאמצעות כרטיס האשראי ניתן למשוך גם כסף מזומן. מדובר על נוהל

עבורו ברצון וכאשר דיווחתי לו על כך, הכניס לי הרבי לפתע מחשבה בראש: 'הן זו השגחה פרטית!'. אמרתי למנהל: 'אתה יודע, אני גם צריך טובה!...'.

"אומר לי המנהל: 'ברצון. מה בדיוק אתה צריך?'. סיפרתי לו על 'בית משיח' שהוקם, עד שהוא החל מתלהב על הנושא... אז הוספתי כי אני זקוק להלוואה 'קטנה'. 'בכמה מדובר?' התעניין הגוי. כעת לא ידעתי מה לענות, מחד לא רציתי לבקש פחות מצורכי, אך מאידך לא רציתי להגזים. אמרתי: 'עשרים אלף דולר'. 'לכמה זמן?' שאל, ואני משיבו בשאלה: 'לכמה זמן אתה יכול?...' 'שלוש שנים' – הייתה תשובתו המדהימה.

"ההמשך היה ניסי לא פחות. אמרתי לו בחשך שאין לי מה להציע בתור ערבות היות

וחמש שולחנות שעליהם פלטות שיש, ועמם מאה כיסאות תואמים. הסברתי לו שמדובר במוסד חסד ללא רווח, ושאלתי כמה הוא דורש עבור זה. הוא השיב כי העלות תהיה עשרים אלף דולר... זאת משום שרק המכס שהוא שילם על השיש המיובא, זה לבד הגיע לסכום של כשבעת אלפים דולר, וזה לא כולל את עלויות העץ, הריפוד, ההרכבה...

"נו, מה אני כבר יכול לעשות? ציירתי לעצמי מול עיניי את דמות קודשו של הרבי שליטי"א, ושאלתי במחשבה: 'רבי! מה רצונך שאעשה? אני מבקש שהדברים שאומר עכשיו יפעלו פעולתם!'. כעת פניתי אל המוכר בעוגמה ואמרתי: 'אני מרגיש כמו אדם צמא במדבר שמציעים לו זהב ויהלומים!...' המשל הזה הזיז בו משהו. הרגשתי את זה עליו. הוא

"הוא יוליכנו בטנקים לארצנו". תהלוכת טנקי-מבצעים בלונדון

שאל בנימה הרבה פחות תקיפה מאשר קודם: 'כמה אתה מוכן לתת?'. עניתי: 'אני בוש לומר את המחיר שבאפשרותי להציע!...' לבסוף סיכמנו שאתקשר אליו למחרת.

"בינתיים פניתי לחברת הובלות כדי לברר את עלות ההובלה. למחרת ביקשתי את העובד במשרדי להתקשר ולתת את הצעת המחיר שלי. העובד הביט בי בתמוה: 'אתה בטוח שאתה רוצה להציע לו מחיר כזה?!...' המוכר עצמו היה המום עוד יותר. 'אתה צוחק עלי? הייתה תגובתו הראשונית, 'שש מאות דולר עבור הכל?!'. העובד הסביר לו כי עלות ההובלה היא שבע מאות דולר ואשר על כן אין באפשרותנו להוסיף יותר. המוכר היריה לרגע ואז אמר: "אתה יודע מה? אני אוהב את הרב חיים יצחק. אם הוא יסכים לשלם אלף

והמבנה מושכר. 'שמך הטוב היא ערבות מספקת בשבילי השיב לי מנהל הבנק. היה זה ממש מופת גלוי; באותה תקופה החשבון של 'בית משיח' היה כמעט בלתי פעיל ולא הייתה כל סיבה הגיונית שהוא יאשר הלוואה גדולה שכזו בתנאים נוחים שכאלו. אך זהו כוח המשלח.

"בעת רכישת ציוד הפנים אירעו מופתים גדולים לא פחות. כאשר ביררתי על אפשרות לרכישת שולחנות וכיסאות בסדר גודל של מאה איש, נודע לי כי באחת הערים שליד לונדון נמצא אדם המציע בדיוק כעת 'סט' מוכן שכזה.

"נסעתי אליו בכדי לראות את הסחורה והיא אכן השביעה רצון. היו אלו שלושים

הקיים באנגליה לפיו ניתן לקבל הלוואת מזומנים בסך של כחמש-עשרה אלף דולר, באמצעות כרטיס האשראי, אך ההלוואה חייבת להיות מוחזרת תוך חודש ימים.

"כאשר ראיתי שזה הפתרון היחיד, הלכתי לבנק ובצעד 'פרוע' משכתי את מלוא הסכום. בכסף זה שילמתי את עלויות השיפוץ, את משכורת העובדים וכל הדברים שהיו דרושים להכנת המקום. בלב עדיין ניקרה השאלה הכבדה, מאין אשיג סכום כסף כזה בתוך פחות מחודש...

"שבועיים נוספים חלפו ועדיין אין לי מאין להתחיל. בדיוק באותה תקופה פונה אלי מנהל סניף הבנק שלי, גוי, ומבקש שאבצע עבורו טובה מסויימת. ביצעתי אותה

מאתיים דולר עבור הסט, אני אוביל את הכל בעצמי..."

● ● ●

חמישה חודשים בלבד עברו מאז הפתיחה והמרכז כבר היה לשם דבר. מאות מחסידי פולין והונגריה, גור, וויזניץ, בעלז, בובוב, סאטמר, וגם סתם 'עמד', נוהגים לפקוד את המקום לעיתים תדירות. יש כאלו הקופצים מידי ערב או אפילו לכל אחת מהתפילות. כמובן שאין ביקור המסתיים ללא לימוד בענייני גאולה ומשיח, או צפייה קצרה בווידאו.

המקום הינו מושקע מאוד. כבר אמרנו שלר' חיים יצחק, נוסף לכל המעלות החסידותיות, יש גם תכונות 'אנגליות אופייניות'? מה שאומר, דייקנות וסדר מופתי. אז כך: באחת מפינות האולם מותקנת נקודה

מרווחת לשתיית קפה ותה, נראה כי לעולם לא יחסר שם חלב או סוכר... בצד השני ספרייה ענקית ומגוונת המושכת קוראים רבים. מהנה להיות במקום.

הרב כהן התקין במקום מערכת לצפייה בווידאו ובה כמה מסכים. בשעות הערב העמדות בתפוסה מלאה. מיד לאחר תפילת מעריב מופעלת מערכת הווידאו ורבים מהמתפללים נשארים מרותקים למסכים.

מספר הרב כהן: "לקראת י"ט כסלו הקרנו שיחת קודש של

הרבי מלך המשיח שליט"א מהתועדות י"ט כסלו, השיחה ארכה שעות ארוכות וגם אחריה לא הסכימו הצופים להתנתק וביקשו לראות קלטות נוספות. בשלב מסוים, כמעט לפנות בוקר – ואני צריך להתכונן למניין שחרית המתקיים מידי יום בשעה 7 בבוקר – "הערתי להם בעדינות בלשון המשנה: "רבותינו, הגיע זמן..." החבריה, והיו בהם כמה מאנשי סאטמר, אפילו לא טרחו להרים ראשם מהמסכים, אלא תוך כדי צפייה ענו לי: "כן, כן, הגיע זמן גאולתכם..." כשהבינו שאני רומז להם שכבר מאוחר, אמרו: "נו, מה הבעיה? תשאיר את המפתח ואנחנו כבר נעלו!"

אז ככה מאנשי סאטמר מקבלים את הדברים בפשטות שכזו?

"לא אומר לך שהם הופכים מיד לחסידים נלהבים, אך הם מתחילים להבין על מה מדובר. הרבה מהם נכנסים במטרה ליצנית משהו, אך לאחר שיחה קצרה הם מתחילים פשוט להתבייש כאשר הם מגלים עד כמה גדולה בורותם בענייני גאולה ומשיח. יש מהם היודעים לצצט בעל-פה מסכתות שלמות בש"ס, אך כמעט ואינם יודעים כלום בענייני גאולה ומשיח.

"העיקר הוא שהם מאבדים את הינגטיבות' שהחזיקו בה עד כה. הרבה מהם אפילו מציינים בהערכה שהם מתפעלים מאומץ הלב ומנכונותו לעמוד על האמת בכל התוקף.

"יש לנו קשר עם אנשים מכל החוגים, מכל החצרות החסידים, אך אם הזכרת את אנשי סאטמר, אספר לך סיפור מעניין שהיה

רבי. אין כלום, הכל נגמר. אך אצל החב"דניקים האלו שרקדו ראיתי את החיות האמיתית, ראיתי שהכל חי וקיים כמקודם. על זה אי אפשר להתווכח. שוחחתי עם אחד מהם ואני חייב לומר לך: אני מקנא באמונה שלכם, ו... אם תצטרך משהו תמיד תוכל לבוא אלי."

"אלו מילים של חסיד סאטמר, לא שלי. אנשים מטבעם חשים צורך להיות קשורים לצד האמיתי והם יודעים לזהות אמת מהי. ניכרים דברי אמת. לקראת סיום השיחה עם אותו אחד הצעתי לו לעשות מינוי לעיתון 'בית משיח'. הוא הסכים בשמחה וכיום הוא אחד מאלו המצפים בקוצר רוח לכל גיליון חדש. אגב, הוא תמיד מצייץ לפני שהוא נהנה במיוחד מגיליון 'התמיץ' המצורף לעיתון.

"הרגשתי את הדבר במוחש גם לאחר קיום 'קונגרס משיח האירופאי', אשר נועד במידה מרובה גם עבור ציבור זה. לא חלמתי עד כדי כמה ישפיעו הדברים ועד כמה אנשים יקבלו זאת בפשטות. מיד לאחר הקונגרס התקשר אלי רב מקומי ידוע, וביקש כי אבוא להיפגש עימו. בפגישתנו העניק לי המחאה על סך יפה מאוד והבטיח להוסיף עוד בעתיד. הוא אמר כי הוא גאה להיות חייל בחזית הרבי מלך המשיח. יתירה מזו: אנשים אומרים לי: 'הקונגרס שלכם הכניס

חיות לא רק בנו, אלא גם באנשי חב"ד... עובדה, מאז הקונגרס גם הם נעשו יותר פעילים...' נו, ברוך השם!

"אתן לך עוד דוגמא לאופן בו מקבלים 'אנשים מהחוץ' את בשורת הגאולה כשהיא באה ללא היסוסים: בכל שמחת-תורה אנו מזמינים את הדגלים המיוחדים המופקים בניו-יורק בחסותו של האברך החסידי הנמרץ הרב זאב קדנר'. יש לך מושג איזו דרישה עצומה יש לדגלים האלו אצל אנשים? באים אלינו חסידים מכל מיני וסוגי בתי-כנסת וממש מתחננים: 'רק דגל אחד...! זכורני שאחרי השנה הראשונה נאלצנו להכפיל את כמות ההזמנה פי כמה וכמה... פשוט שישאר גם לבית-הכנסת שלנו..."

"מובן שאחד הדברים המסייעים רבות

בית מקדש מעט. מראה פנים בית-הכנסת

לי עם יהודי מקהילה זו. לפני כמה שנים הוא פגש בי ברחוב ושאל בנימה צינית: 'נו אז מה קורה? יש הצעות ל...! הבטתי בו ואמרתי לו בתוקף: 'יש לנו רק רבי אחד, הוא מלך המשיח והוא חי וקיים'. הוא חיך והמשיך הלאה.

"מאז בכל פעם שפגש בי העיר הערה עוקצנית משהו. כך נמשך הדבר עד התקופה האחרונה ממש, שאז, זה היה רק לפני כמה חודשים, הוא פגש בי שוב ואמר לי שברצונו לומר לי דבר חשוב. הוא סיפר כי נוכח בחתונה "סאטמרית" בארצות-הברית, ובאמצעה 'הגיוחו' לפתע קבוצת חב"דניקים שממש 'הדליקו' את החתונה בשמחה. הם רקדו והרקידו במלוא המרץ כשהם מכניסים חיות בכל המשתתפים. 'אני אומר לך', סיים, 'שאני יודע היטב כיצד נראית חסידות ללא

בזה הוא נושא הברכות מהרבי מלך המשיח שליט"א באמצעות היאגרות-קודש. הדבר יצר הזדים נרחבים והמון רב מגיעים לבית משיחי כדי לכתוב ולבקש ברכה מהרבי. משראיתי עד כמה גדולה הדרישה החלטתי לסדר את הדבר באופן מכובד. הדפסתי דפים עם כיתוב מוכן: 'פדיון-נפש כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיל"ו'. בנינו גם מעמד מיוחד לכתביה וכך יכולים המעוניינים להיכנס ולכתוב בחופשיות ובנוחות. ישנם כמובן גם כאלו המגיעים לבקש עזרה, אך הוותיקים נכנסים כבקאים ורגילים, לוקחים דף ומתחילים ישר לכתוב...".

מהן פעולותיו הסדירות של 'בית משיח'?

"ראשית יש לנו 'טנק מבצעים' המשמש להפצת בשורת הגאולה בקנה מידה גדול ברחבי לונדון. פעמיים בשבוע אנו יוצאים עם קבוצה של כשניים-שלושה טנקיסטים, לאיזור מסויים במטרפולין. מחנים את הטנק בקטע הומה ומשוחחים עם היהודים שם, מניחים תפילין, וכמובן מפיצים את נבואת מלך המשיח.

"כל הזמן מגיעים ונכנסים יהודים הצמאים ומשתוקקים לשמוע יותר על נושא משיח. רבים מהם גם מנצלים את ההזדמנות לכתוב אל הרבי. בדיוק לפני מספר ימים זכינו להניח תפילין לאדם

מבוגר מאוד, אשר סיפר לנו שזו לו הפעם הראשונה שהוא מניח מאז הבר-מצווה. לאחר ההנחה ביקש לשוחח עימי אישית, וסיפר על בעיה מסוימת. הצעתי לו לכתוב לרבי מלך המשיח שליט"א. הוא יצא מחוזק מאד מהתשובה שקיבל, וכך גם אנחנו...

"פנים הטנק, וכמובן גם צידו החיצוני, גדוש בחומר וכיתוביות על משיח. הספרים והחומר לחלוקה הם בנושאי משיח. הרמקולים משמיעים כל העת שירי משיח וגאולה ומידי פעם נעצרים להכרזה קצרה: 'טנק מבצעי חב"ד, המובילים את העולם לגאולה המיידית!'. כשרואים את תגובתם החמה של האנשים הקוראים ושומעים את ההכרזות, כיצד הם מגיעים בהשתוקקות, רואים במוחש את דבריו של הרבי מלך

המשיח שליט"א על כך שהעולם כבר מוכן: "בעניין הטנק אספר לך סיפור מעניין: בחג הסוכות לפני כמה שנים הגיע לביתי יהודי, חסיד בעל, שביקש שאסייע לו בעניין חשוב. הוא סיפר כי חמיו חולה, לא-עליו, הוא נמצא בבית-הרפואה ורוצה בכל מאודו לאכול בסוכה. הוא שאל האם נוכל להסיע את הטנק שלנו לאותו בית-רפואה. מובן כי הסכמתי בשמחה. נסענו למקום, סייענו ליהודי לרדת ולהיכנס לסוכה, והוא היה בהתרגשות עצומה. הוא בירך מזונות ולישב בסוכה, ועלה חזרה לחדרו. באותו הערב הוא נפטור... מסתבר שזו היתה אחת ממצוותיו האחרונות.

"פעולה נוספת שלנו היא עיתון שבועי שאנו מוציאים לאור ומפרסמים ברחבי לונדון. העיתון הינו נאה ומושקע, ומכיל

כשלושים עמודים מלאי תוכן בנושאי משיח וגאולה, סיפורים על מופתים באמצעות היאגרות-קודש' וכדומה. חלק גדול מהם הינם מתוך מאמרים שפורסמו בעיתון 'בית משיח', בעיקר אלו של המשפיע הרב לוי יצחק גינזבורג, מאמרים המחממים מאוד את הלב, ובהזדמנות זו ראוי שאמסור לו על-כך ישר כוח גדול!

"העיתון, ברוך ה', צובר תנופה רבה. אם בתחילה שלחנו אותו לכשישים-שבעים מנויים, הרי שכיום הוא מגיע למספר הכפול פי שלושה וזוכה לאהדה רבה. רבים מבין המנויים הינם מורים בתלמודי-התורה בעיר, כך שיש גם ידיעות על כך שהכתבות והמאמרים הופכים להיות חלק מחומר הלימודים...

"ישנו איש עסקים, יהודי עשיר, שאחר שפגשתי בו נהיה לאחד מידידי הקרובים. בתחילה היו רק העסקים הישפה המשותפת: שלנו, אך עד מהרה התחמם הלה והוא התקרב מאוד, עד שכיום הוא אחד ממנויי העיתון, שאינו פוסק מלהודות על הכתבות והסיפורים המחממים.

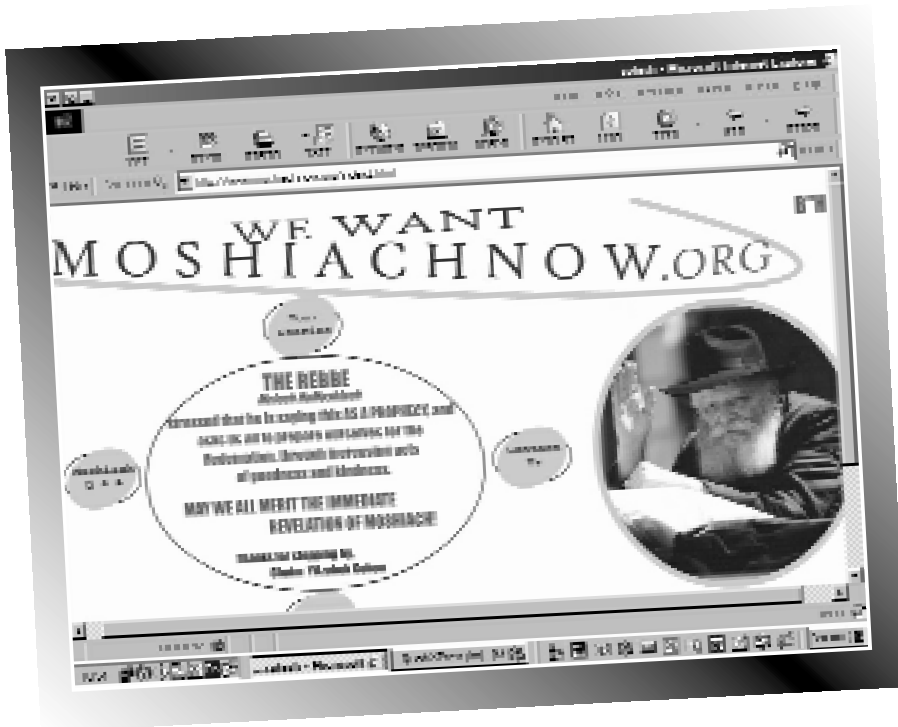
"בפעולות רבות היינו הראשונים שיעשו הסטוריה בלונדון. כך למשל בחג הסוכות כאשר ארגנו 'שמחת בית השואבה' ברחוב, ברוב עם. בלונדון עוד לא נראה הדבר הזה עד לאותה פעם והדבר חולל מהפכה של ממש. אנשים מכל העדות ומכל הזרמים באו לרקוד ולשמוח. זה היה אירוע שנחרת לעד בזיכרונם של רבים".

הרב חיים יצחק כהן מודע היטב לכוחה של פירסומת ותעמולה. הדבר ניכר בכל אחת מפעולותיו. אפילו קירות המשרד בבית העסק הפרטי שלו מלאים בשלטים ומדבקות על משיח, והדבר גורם להתעניינות עצומה.

לפני כמה שנים העמיד במרכז העיר שלט פירסומי שהופנה אף לגויים, במרכזו תמונת הרבי מלך המשיח שליט"א, והודעה כי עלינו להתכונן לגאולה על ידי הוספה במעשים טובים. השלט הביא להתעניינות עצומה ועיתונים וכלי תקשורת רבים פנו אליו בכדי לשמוע יותר על הנושא. הוא משתדל לשמור על קשר חם עם כל עיתונאי שהכיר, שולח אליו חומר וכדומה, וכך דואג שהעניינים יפורסמו תדיר. מנסיונו התברר שאף העיתונאים הגויים הינם 'חמים' לנושא, ושמחים לפרסם את הדברים. גם בפרט זה הוא רואה את מוכנותם הגולה לגאולה.

הוא מספר: "בשורת הגאולה מכה גלים גם בעולם הרחב. לא מזמן קיבלתי שיחת טלפון מעיתון בכיר באנגליה, בבקשה לראיין אותי בנושא משיח והגאולה הקרובה. קצת התפלאתי ושאלתי את הפונה: מדוע אתה פונה דווקא אליי? והוא עונה: 'קבלתי הוראה מהמערכת שבענייני גאולה ומשיח יש להתקשר למרכז שלכם...".

בפיו עוד דוגמא לכוחה של תעמולה: "בתוכה העמדנו חנוכיה גדולה באחד מנקודות המרכז בעיר. עמדנו בסמוך – הרב הירשל גליק ואני – והנה ניגשת אלינו אישה יהודיה המספרת שזה מקרוב ילדה בן זכר, אך רק עתה, כתוצאה מהתרגשותה למראה החנוכיה, החליטה שעליה למול אותו כיהודי. ברית המילה התקיימה כמובן בבית משיחי החדש, ואת השמחה לא ניתן לתאר...!"

זה מכבר שהרב כהן עמד על החשיבות העצומה של הפירסום באינטרנט. לאחרונה השיק 'בית משיח לונדון' אתר חדש – <http://www.moshiachnow.org>

(מומלץ!) – וכבר כיום מדווח על מאות מבקרים. אנשים שואלים שאלות ומקבלים תשובות. הוא עצמו מקדיש זמן רב כדי להתייחס לרבים מהשאלות ולהשיב להם תשובות מפורטות.

נו, ויש לך סיפוק מזה?

"זה לא הזמן לזה. כעת יש לנו עבודה. אנו חייבים להביא להתגלות. אסור להירדם ברגעים שלפני הדלקת הנרות..."

בתוכניתו העתידית – כמעט כבר בהווה – של הרב כהן, להפוך את לונדון לחזית ראשית לכל אירופה. 'קונגרס משיח האירופאי הראשון' שאירגן השנה, בו השתתפו שלוחים מרחבי אירופה במשך ארבעה ימים, ייזכר כסלול (דיווח נרחב התפרסם כאן לא מזמן) היווה רק את הפתיח. המטרה היא כי שלוחים ואנשי הנמצאים

באירופה

יעזרו איש ברעהו בכל הקשור להפצת הגאולה.

"התכנית היא שכל חומר חדש שיוצא לאור בנושאי משיח, יגיע לכאן ומכאן לכל אירופה. כך גם בנוגע למרצים. נביא הנה משפיעים ושלוחים מפורסמים שמכאן ימשיכו במסע במדינות נוספות. אין לתאר את הירווחי מכל התוועדות שכזו. רק לפני מספר שבועות הבאנו לכאן את המשפיע החסידי הרב יצחק שפרינגר מקראון-הייסט והשליח הרב שניאור זלמן ליבערוב

מפלטבוש.

הם התוועדו עם אנשי בשבת והיה נראה בחוש איך מתקיים הפתגם 'דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב'. כוונתי היא כי משפיעים ומרצים אלו יעשו גם סיבוב בכל אירופה, בהולנד, בלגיה, צרפת, ספרד. אנו מוכנים להיות ביחזית הראשונה של האיזור. "העיר, שבקרוב ממש נזכה לחזות בתוצאות פעילות זו כאשר הרבי מלך המשיח שליט"א יתגלה הרגע, וימצא גם את אירופא מוכנה להתגלותו!"

כוס תנחומין

בצער ובכאב רב הננו משתתפים באבלו הכבד של חתננו-גיסנו היקר

הרה"ת ר' **פנחס** שי' **טעוול**

בפטירתו של האב אי"א אהוב וחביב על המקום ועל הבריות עובד ה' באמת ובתמים ומהדר בקיום מצוות בצנעה ובענווה

הרה"ת ר' **אברהם** ע"ה

וכן שולחים אנו את תנחומנו למחותננו היקרים

זוגתו מרת **דאבא גיטל** תחי'

בנו הרה"ת ר' **יוסף** שי' ובתו מרת **שטערנא שרה** תחי'

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ומעתה ועד עולם אך טוב וחסד ימצאכם תמיד כל הימים, ונזכה תיכף ומיד להתגלות כ"ק אדמו"ר מה"מ ויקיים היעוד ומחה ה' דמעה מעל כל פנים

דוד דב ופרומא שרה מישולבין ברוך ומנוחה מישולבין

בנציון משה וחנה מישולבין יוסף יצחק ונחמה דינה מישולבין
פייגא וחיים שלמה ביסק מיכאל גרשון וסימונה מישולבין

כוס תנחומין

שולחים אנו את תנחומינו הכנים

למרכזת הנפלאה **נחמה ארבוז** תחי'

וכל משפחתה היקרה יתיו

על הסתלקות אתותם-בתם-חברתנו

אילה דינה שרה

השושנה שמקטפה בדמי ימיה

יתן ה' ולא תרעו עוד צער, ובנחמת ציון

וירושלים תנחמו, ומעתה והלאה

אך טוב וחסד ימצאכם תמיד כל הימים

נחמה עזאגווי רותי וורווב שרה מירסקי
חילת ימיני מירי קריאף ציפי נחיימובסקי
זכורה חוד חנה רחל קוזלינר נחמה מזרחי
אילה מלכא

נטפי תנחומין

בצער ובכאב הננו מפטירתו של דודנו היקר טוב לשמים ולבריות

אהוב על כל מכריו וידידיו מקושר לכ"ק אדמו"ר מה"מ

הרה"ת ר' **אברהם** ע"ה **טעוועל**

ושולחים אנו את תנחומינו הכנים לזוגתו דודתנו

מרת **דאבא גיטא** תחי'

ולבני דודנו האהובים הרה"ת ר' **יוסף** ור' **פנחס** שיחיו

ומרת **שטערנא שרה** תחי' **טעוועל**

מי יתן ומעתה אך טוב וחסד ימצאונו תמיד כל הימים והמקום

ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים בגאולה האמיתית

והשלימה והקיצו ורננו שוכני עפר והוא בתוכם

אברהם והעניא הולצברג

יהודה והעניא הולצברג

יחזקאל וחי' הינדא הולצברג

כוס תנחומין

בצער וביגון רב הננו משתתפים באבלו הכבד של ידידנו הנכבד,

עוזר ומסייע רבות בצרכי רפואה של תלמידי ישיבת תות"ל -

בית משיח 770, חביב על המקום והבריות

הרה"ת ר' **יוסף** שי' **טעוועל**

בפטירתו של האב אי"א אהוב וחביב על המקום ועל הבריות

הרה"ת ר' **אברהם** ע"ה

מי יתן ומעתה אך טוב וחסד ימצאונו תמיד כל הימים והמקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים בגאולה האמיתית והשלימה והקיצו ורננו שוכני עפר והוא בתוכם בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

קופת בחורים - תות"ל בית משיח 770

וחקרת ודרשת ושאלת היטב:

משתתפים (לפי סדר הא"ב):

הרב שמואל חיים בלומינג,
ר"מ בישיבת אהלי תורה

הרב שלום חריטונוב,
משפיע בישיבת אהלי תורה

הרב שניאור זלמן ליברוב,
מנהל בית חב"ד בפלטבוש

הרב שלמה מאיעסקי,
מנהל רוחני במכון חנה

הרב נחמן שפירא,
משפיע וחבר "ועד להפצת שיחות"

הרב שמואל-חיים בלומינג: כיום לאחר ג' תמוז, כאשר אפשר במדת מה להתווכח על ראיית הסימנים הללו, מושתתת האמונה בעיקר על דברי הרבי עצמו. הן אמת שהיא מתיישבת עם כל המקורות ואף מתחזקת ומתבהרת על ידם, אבל היסוד העיקרי הוא – כי כך אמר הרבי בעצמו

מנין הוודאות שהרבי הוא-הוא מלך המשיח?

הרב בלומינג: שאלה זו יכולה לבוא משני סוגי שואלים: באם השואל הוא מליובאוויטש עצמה, או שהשואל הוא מהעולמישע.

האמונה אצל העולמישע הושתתה לפני ג' תמוז בעיקר על סימני הרמב"ם, על פיהם הוא מתווה את הדרך לזהות את מי שהוא "בחזקת משיח". סימנים אלו שתוכנם חיוק התורה והמצוות בקרב כל שדרות עם ישראל, התקיימו ברבי באורח מופלא ובלט ביותר, ואף הניאו מאות רבנים לחתום על פסק-דין הקובע כי הרבי הוא אכן בחזקת משיח. פסק דין שהרבי התייחס אליו ביוקר רב ואף שלח שליחים לקוראו על ציוני רבותינו נשיאינו.

מבלי לציין מיהו המשיח – הרבי גם ממש **פירש** למי הכוונה. את תחילת הפעולה על העמים קשר הרבי למשיח הגר **בני-יורק** ואף התבטא בפירוש שהכוונה ל"כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, משיח צדקנו". את בנין המקדש מעט במקומו בזמן הגלות, קשר הרבי להנחת אבן הפינה **שהיתה על ידו** להרחבת 770, וכהנה רבות.

– להעיר, שבאחת משיחותיו מתייחס הרבי לסתירה המובאת במקורות אודות בניית המקדש השלישי, אם יבנהו הקב"ה או משיח, ומתווך הרבי שהמקדש ירד מהשמים ומשיח יעלה את השערים ששקעו באדמה, והבונה את השערים נחשב כבונה הבית כולו.

ומענין שבהשגחה פרטית, מכלל הבניה של בית רבינו, שבשלה הניח הרבי את אבן הפינה, הקימו בינתיים רק את השערים! והרי המעמיד את דלתות הבית נחשב כאילו העמיד הבנין כולו.

ומעל הכל – המעשה-רב ששרו לפני הרבי "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד" למעלה משנה, והרבי עודד זאת לעיני כל העולם (**465 פעמים** יצא הרבי לעודד את שירת ה"יחיחי").

כל הדברים הללו, הם בבחינת "דעת תורה" של הרבי הקובעת בבירור שהוא-הוא גואל האחרון, המלך המשיח.

אגב, שמעתי מאחד מגדולי המשפיעים שהתוועד לאחר ג' תמוז, ואמר שמי ששואל האם הרבי הוא משיח, סימן שהוא לא יודע מה זה משיח בכלל, כי מי שרק יתבונן במהותו של מלך המשיח ותפקידו, יראה מיד כי הדברים מתייחסים אל הרבי בצורה הכי ברורה ומתאימה.

גם אם הרבי אכן הוא מלך המשיח, האם זה ענין כה עיקרי, הלא העיקר שהוא רבי וממילא הוא גם משיח, ולשם מה צריך להדגיש זאת כל כך? ובכלל – האם מי שהוא "פיינער חסידישער יונגערמאן" מתפלל בעבודה וכו' ואינו מאמין שהרבי הוא משיח, הוא כל כך גרוע?

הרב חריטונוב: הקביעה כי העיקר שהרבי הוא רבי וממילא הוא משיח, אינה

כיום לאחר ג' תמוז, כאשר אפשר במדת מה להתווכח על ראיית הסימנים הללו, מושתתת האמונה בעיקר על דברי הרבי עצמו. הן אמת שהיא מתיישבת עם כל המקורות ואף מתחזקת ומתבהרת על ידם, אבל היסוד העיקרי הוא – כי כך אמר הרבי בעצמו.

היכן אמר הרבי זאת? – ראשית, הבהיר הרבי פעמים רבות כי נשיא הדור הוא משיח שבדור. דבר שמקבל משנה תוקף כאשר מדובר בנשיאי החסידות, שהיא בחינת "יחידה" שבתורה, שיש להם שייכות מיוחדת עם בחינת משיח שהוא גם בחינת "יחידה". וכאשר אומר לנו הרבי שדורנו זה הוא הדור

האחרון, מובן מאליו שהרבי הוא-הוא הגואל האחרון.

יתירה מכך: הרבי לא רק דיבר על 'משיח שבדורי' האחרון (היינו שהוודאות שהוא **יהיה** המשיח בפועל, אך הוא עדיין רק "בכוח", ו"בחזקת") – כי אם על משיח בפועל, שמציאותו **בהתגלות**, כבר היתה ה"שנה שמלך המשיח נגלה בה", והוא הכריז כבר "ענווים הגיע זמן גאולתכם", הוא **פעל** על העמים במסגרת היעוד של "וכתתו חרבותם לאיתים", ובונה בית מקדש (מעט הכנה למקדש העתידי) במקומו שבגלות. ועוד.

לבד ההבהרות הכלליות הללו על מציאותו של הגואל האחרון בדורנו, שהיו

מה הדבר האמיתי והנכון!

נכונה מאחר ואדמו"ר הזקן גם כן היה רבי, ועם כל המשמעויות של רבי, אבל משיח הוא לא היה. כך גם אדמו"ר האמצעי והצמח צדק וכן הלאה. מה שאין כן הרבי שהוא מלך המשיח.

הן אמת שכל הרביים הם ענין והמשך אחד, אבל מכל מקום לכל אחד יש את הענין הפרטי המייחד אותו, כשאצל הרבי הוא היותו מלך המשיח.

ביאור הדברים בעומק יותר: כל הרביים הם בחינת משיח – "יחידה" בעצם ואפילו למעלה מזה, אולם לפועל זה משתלשל ובא בגילויים בציור מסוים, כשאצל כל רבי הוא בציור אחר: אדמו"ר הזקן חכמה, אדמו"ר האמצעי בינה וכו'. וממילא אף שבשורש כולם הם בחינת משיח, הרי כפי שהדבר משתלשל למטה הרי זה בציור מוגבל פרטי.

מה שאין כן אצל הרבי, הרי גם בגלוי הוא בבחינת משיח, ציור בלתי מוגבל, החדור בכל העניינים ובכל הדברים. ז.א. הרבי כל-כולו הוא ציור של משיח, ואין אצלו כל ענין שאינו משיח.

ענין זה הוא אצל הרבי בכלל בכל שנות נשיאותו. ועוד לפני כן. הוזכר בשבוע הקודם, כי כבר בעת שהרבי רק היה בדרכו לארה"ב, ביום עלותו לספינה שאמורה היתה להביאו, הוא כתב רשימה העוסקת במאמר חז"ל "אין בן דוד בא עד שיבוקש דג לחולה ולא ימצא", ואחר כך כשהרבי הרי"צ יצא בקריאת הקודש של "לאלתר לתשובה, לאלתר לגאולה", היה הרבי ראש המפיצים את הבשורה.

וכאשר הרבי עלה בפועל על כס הנשיאות, הענין החל להיות מודגש יותר ויותר, החל מהמאמר הראשון בו מבהיר הרבי ברורות כי תפקיד דורנו הוא להביא את הגאולה, ובדגש יותר ויותר בשנים שלאחרי זה, עד שהרבי בישר שמציאותו של משיח כבר בהתגלות, ו"הגיע זמן גאולתכם".

מאחר שכן, המחשבה לחלק בין רבי למשיח, ולומר שמשיח הוא רק "סעיף" ו"פרט" ברבי, היא טעות מוחלטת, כי משיח הוא-הוא הדבר המייחד את הרבי כרבי בפני

עצמו, מעבר לשייכות הכללית של כל הרביים כענין אחד. וממילא חסיד שרוצה לחיות עם הרבי, כנשיא הדור השביעי, הרי זה צריך להיות באופן המייחד את הרבי, משיח.

וכמו כן לא שייך להתפלל בעבודה, בלי שזה יהיה חדור עם משיח, מאחר וכדי להתפלל הרי צריך שזה יהיה חדור בענין של הרבי, שהוא הממוצע המחבר, "אנכי העומד בין הוי' וביניכם", וענינו של הרבי בדורנו הוא: משיח.

הרב נחמן שפירא: על מנת להבהיר מדוע עשו רעש כל כך גדול מזה שהרבי הוא משיח, ראוי להרחיב יותר בחידוש שאצל הרבי על פני שאר הרביים. המושג של רבי וחסיד בגלוי היה כבר מאז הבעש"ט ובעיקר מאדמו"ר

בעבר לא היה מודגש כל כך ה"אנכי העומד" כי אם ה"לומר לכם את דבר הוי'".

הרבי היה זה שחידש את המושג של רבי מצד עצמו, לקשר יהודים לרבי מצד עצם הענין של התקשרות לרבי. מפורסם הוא המכתב של הרבי לאחד מזקני החסידים שגר בצרפת עוד בערוב ימיו של הרבי הרי"צ (בשנת תש"ח), בו הוא תובע ממנו ומהחסידים שבסביבתו לקשר יהודים לרבי על ידי נתינת מעמד וכדו'.

באותו מכתב נתן הרבי דוגמא מאחד שאפילו לא למד בליובאוויטש ולא היה חסיד גדול, אך הכיר את הרבי, ותיכף כשהגיע למדינה חדשה החלו להגיע מאנשי עירו

הרב שלום חריטונוב: המחשבה לחלק בין רבי למשיח, ולומר שמשיח הוא רק "סעיף" ו"פרט" ברבי, היא טעות מוחלטת. משיח הוא-הוא הדבר המייחד את הרבי כרבי בפני עצמו, מעבר לשייכות הכללית של כל הרביים כענין אחד. וממילא חסיד שרוצה לחיות עם הרבי, הרי זה צריך להיות באופן המייחד את הרבי

מכתבים לרבי! הרבי הסביר כי עצם הכתיבה לרבי ונתינת מעמד הרי זה התקשרות ממשי.

ואצל הרבי הענין נעשה מזמן לזמן יותר ויותר חזק. פשוט לקשר יהודים לרבי בעצם. למשל בשנה של מלחמת ששת הימים, הרבי ביאר את הפטרת פרשת וארא, שהקב"ה עשה מלחמות שכל ענינם היה בשביל ש"לך אתן פתחון פה" – שיתפרסם שמו של הנביא, והיה זה רמז ברור למלחמת ששת הימים שארעה כמה חודשים לאחר מכן. ובשנת תנש"א, ימים ספורים לפני פרוץ מלחמת המפרץ – התפרסמה שיחה זו כ"ליקוט" מוגה מהרבי (חלק לו וארא ב', וראה שם עמי

הזקן. כבר אז היו החסידים נוסעים לרבי והוא היה מתווה את הדרך בעבודת ה'. אולם על אף שהיה רבי, לא היתה ההדגשה על הרבי עצמו כי אם על ההוראות וההכוונה שהוא נותן בעבודת ה'. העיקר היה לימוד החסידות ועבודת התפילה, והרבי היה המכוון ומדריך בזה. אף שגם אז כמובן היו חסידים מדגישים תמיד את עצם המהות של הרבי כרבי. אך לא היה זה כי אם בעיקר מצד ה"מטה", מצד החסידים, ולא היה זה ה'סדר'.

בסגנון אחר: רבי ענינו הוא הרי "אנכי העומד בין הוי' וביניכם לומר לכם את דבר הוי'" – ממוצע המחבר בין ישראל להקב"ה.

36 ואילך). כאן זה כבר לא היה "רמז" כי אם מראה באצבעו ואומר זה!

ובמילים פשוטות: דברי הרבי משמעותם אשר כל המלחמה היה כדי שיתפרסם שמו!

ואחר כן הרבי התחיל להבהיר שהרבי הוא נשיא הדור, והדבר כלל לא התקבל אצל יהודים – מה פתאום אתה מתחיל לקחת את הרבי ולהגביה אותו על כולם?...

אצל הרבי נתחדש שמכל מקום כולם צריכים להגיע ל"תל תלפיות" של 770. אי אפשר להסתפק ברבי שלו אלא הוא צריך ללכת לרבי שלנו דווקא.

וענין זה נעשה בהדגשה יותר על ידי שהרבי התחיל לדבר לא רק שהרבי הוא נשיא הדור אלא שהוא משיח שבדור, ויותר מזה משיח צדקנו ורבי של כלל ישראל, ולכן ברור מדוע יש כל כך "קאך" בזה, כי זה הרבי הכללי.

בכלל החדר של הרבי נקרא בפי חסידים "היכל משיח". אבל סוף כל סוף בדורות עברו לא התעסקו בזה כל כך. ומדוע? כי הרבי לא התעסק בזה. אבל כאשר התפרסם ברבים עובדת היותו של הרבי מלך המשיח ובפועל – הרי זהו הענין של רבי!

מה הענין של "יחי אדוננו", ומדוע עשו מזה כזה ענין עיקרי, שרים בכל מקום וכו'?

הרב שלמה מאיעסקי: כידוע המקור על הענין של "יחי", הוא השיחה של הרבי בבי ניסן תשמ"ח. בשיחה זאת מציין הרבי שלאחר שמלאו "חיי"ם" שנה לנשיאתו של הרבי הקודם, הרי מתחילה עבודה של הכתרת והוספת חיים במלך: ועבודה זאת היא על ידי ההכרזה "יחי המלך".

הרבי מסביר כי בהכרזה זו מביאים את משיח, מפני שעל ידה מוסיפים חיים במלך, ומביאים להקיצו ורננו דוד מלכא משיחא.

וכה מחשיב הרבי את הענין הזה של הוספת חיים במלך, עד שהוא מציין שבעצם

הרב שניאור-זלמן ליברוב: צריך כל דבר לחקור

היטב. מהי נבואה ומה התחדש בה, מהו הענין

של יחי. עברו כבר עשר שנים וחייבים כבר

לדעת את השיחות. וכמענה הרבי לאחד שביקש

חיזוק: "באם כל המדובר בשבת האחרון והר"ד,

לא חיזוק, איני יודע מה מחזוקי..."

בעולם ופועל בעולם, הרי זה ענין עיקרי שנוגע לנו עכשיו ומזכירים זאת בלי הרף.

הרב זלמן ליברוב: הרבי הרי"צ מספר על יהודי אחד שהיה גר בעיירה שוונציאן, והוא היה מנגד לבעש"ט. שבע שנים הוא נלחם בבעש"ט, ארבע שנים לפני ההסתלקות ושלוש אחרי. הוא היה גביר וניהל הכל. לאחר מכן הוא הפסיק. המתנגדים תמחו ולא הסכים לבאר מדוע. שאלו אותו: האם התברר לך שהחסידים שומרי תומ"צ? הוא השיב בחיוב, אך לא הסביר. בזמנו לא היו חסידים בשוונציאן ולאט לאט באו חסידים. אפילו מנכדיו נהיו חסידים על אף שהוא היה גאון שנשאר מתנגד.

ביגל 93, בזמן אדה"ז, ביקשו משוונציאן שיבוא, והוא בא לשלושה שבועות. היה מאוד לעבדדיק. בשבת האחרונה שהיה שם בשבת וירא (לאחר נח ולך לך). היה בבית המדרש הקר. שם הגאון למד. לאחר שאדמו"ר הזקן דיבר, ביקש הגאון לדבר. התוודה שהתנגד לשם שמים. עד שיום אחד נרדס על גמרא מסכת מנחות, ובא אליו הבעש"ט בחלום, והקשה: כתיב ודרשת וחקרת ושאלת היטב – איפה זה? חקרתי ומיד הגעתי למסקנות ברורות. ומסיים, היום שזכיתי לראות קודש הקדשים שקירב אלפים אלפים, הריני מברך שהחינו בשם ומלכות.

הסיפור הזה הוא יסוד חשוב: צריך כל דבר לחקור היטב. מהי נבואה ומה התחדש בה, מהו הענין של יחי. עברו כבר עשר שנים וחייבים כבר לדעת את השיחות. וכמענה הרבי לאחד שביקש חיזוק: "באם כל המדובר בשבת האחרון והר"ד, לא חיזוק, איני יודע מה מחזוקי..."

דבר ראשון יש לנו להתייחס לשאלה: מה עשו מהענין של "יחי" כזה עיקר גדול כל-כך. הייתי משנה בנסוח השאלה מילה אחת והכל יהיה מובן: מדוע **עשה (הרבי)** מזה ענין כל כך. הרבי הוא זה שהפך את הנושא של "יחי" לדבר עיקרי ומרכזי. הוא זה שבשעה ששרו

גם בהכרזה הכללית של "עד מתי", שענינה לצעוק בעד היציאה מהגלות בכלל, טמונה בעצם הנקודה הפרטית של הכתרת והוספת חיים במלך!

עד כאן בנוגע לתוכן ההכרזה. אלא שכאן יש שואלים: מדוע מכריזים זאת בלי סוף בוקר צהרים וערב?

ההסבר בזה הוא פשוט: אנו למדנו זאת מהרבי, כל פעם שהרבי יצא לתפילה שרו "יחי אדוננו" וזה הפך להיות החוט המרכזי הקשר אותנו עם הרבי.

בנוסף לכך, והוא גם פרט עיקרי מאוד: בשיחת כ"ח ניסן הרבי זעק על זה שלא יתכן שיתאספו עשרה אנשים ולא ירעישו על משיח. כיום, מאז שהרבי הפך את הענין של "יחי" למרכז הענינים, הזעקה שלנו לגאולה מתבטאת בהכרזה זאת ואנו אכן משתדלים להרעיש על כך בכל הזדמנות!

ובשולי הדברים כדאי לשים לב: כמה פעמים בתפילה מזכירים את הענין שהקב"ה הוא מלך, אולי יותר ממאה פעמים, ומדוע? כי זה הזמן של הכתרת המלך וממילא נמצאים בזה עם כל "קאך".

וכמו כן עכשיו, כאשר מצד סדר הדורות אנו נמצאים בזמן הגאולה, שישנו משיח

הרב שלמה מאיעסקי: כמה פעמים בתפילה

מזכירים את הענין שהקב"ה הוא מלך? - אולי

יותר ממאה פעמים. מדוע? - כי זה הזמן של

הכתרת המלך וממילא נמצאים בזה עם כל

ה"קאך". כמו כן עכשיו, כאשר מצד סדר

הדורות אנו נמצאים בזמן הגאולה, הרי זה ענין

עיקרי שנוגע לנו עכשיו ומזכירים זאת בלי הרף

הרב נחמן שפירא: בכלל החדר של הרבי נקרא
 בפני חסידים "היכל משיח". אבל סוף כל סוף
 בדורות עברו לא התעסקו בזה כל כך. ומדוע?
 כי הרבי לא התעסק בזה. אבל כאשר התפרסם
 ברבים עובדת היותו של הרבי מלך המשיח
 ובפועל - הרי זהו העניין של רבי!

וזה היה פעם, אבל לאחר שהרבי אמר
 שהעולם מוכן, הרי רואים שהרבי בעצמו
 התחיל לדבר ברורות מיהו המשיח המדובר
 פה, ואף פירסם זאת בעצמו בכל העולם.

יהי רצון שתיכף ומיד ממש נזכה
 להתגלותו השלימה.

הערה: הדברים שכתבו מתוך הסיפוזיון שנערך בתשרי,
 כך שיתכן שנפלו אי-אלו דיוקים בדברים

שליחותו של נשיא דורנו, משיח צדקנו וכי
 והדברים ידועים.

אגב זה, מעניין לציין, שבסוף שנת תשמ"ג,
 הרבי התייחס לראשי-תבות של השנה
 החדשה, ה'תשד"מ. ואמר שבעצם היו צריכים
 לקרוא את השנה: "תהא שנת דברי מנחם",
 אבל כדי ש"לא להפוך את העולם" יקראו
 לזה: דברי משיח.

לפניו את כל השירים שרק יכולים להיות,
 הוא עודד דווקא את השיר של "יחי אדוננו",
 ובאופן בולט. הוא זה שבאותה תקופה
 שלאחר ז"ך אד"ר - שלצערינו לא זכינו
 מהרבי לתפילות, שיחות ודולארים וכו', ואנו
 התגעגענו וייחלנו לאיזה "גילוי" ממנו - בחר
 שדווקא "יחי" יהיה הקשר שלנו עמו. והוא
 גם זה שהלך ופרסם זאת לכל העולם כולו,
 בעודדו את השירה האדירה ב"י שבת
 ה'תשנ"ג.

בנוגע לשאלה: מה העניין בזה, לבד מדברי
 קודמי שהסביר את העניין בכללותו, כדאי
 להוסיף פרט שככל הנראה לא מפורסם כל
 כך: ישנה שיחה מערב ראש השנה תשנ"ב, בה
 הרבי אומר שהצמח צדק יעשה ככל
 שביכולתו בשביל **גילוי שמו של משיח, ועד
 לגילוי משיח עצמו.**

זאת אומרת שהרבי מתברך ששמו של
 משיח יפורסם בכל העולם. וכפי שאכן התחיל
 ענין זה להיות בשטורעם בחורף ה'תשנ"ב,
 כאשר הרבי התחיל לדבר מפורשות על כך
 שמציאותו של משיח בהתגלות, והתחילה

מרכז חב"ד צפון השומרון

דרושות בדחיפות

תרומות לרכישת טנק אוטו מבצעים
 לעבודה פעילה בין 15 ישובים
 בצפון השומרון

DONATIONS URGENTLY NEEDED

FOR A MITZVAH TANK, FOR
 ACTIVITIES IN 15 SETTLEMENTS
 IN NORTHERN SHOMRON

אוריאל גורפינקל, ת.ד. 282 קדומים
 ד.נ. צפון השומרון

058-558163, 09-7922606

URIEL GURFINKEL, KOUMIM

חשבון 104577, בנק המזרחי, סניף 83

להשכרה

דירה בצפת

3 חדרים, 82 מ"ר, קומה ראשונה
 בשכון בנען, סמוך לקרית חב"ד
 054-850665, 04-6925156

למכירה

דירה בצפת

סמוך לקרית חב"ד, 4 חדרים גדולים
 מושקעת ומרווחת

054-786733, 03-9607270

הברכה והתשאייה בגבולות רוסיה

הרה"ח משה לברטוב

קרוב לשלושים שנה פעלה לשכת "עזרת אחים" בניו-יורק למען יהודי ברית המועצות מתוך רצון עז לעזור לאחים אשר מעבר למסך הברזל. במגוון שיטות מתוחכמות שלא היו מביישות שום גוף ריגול מקצועי הצליחו אנשי עזרת אחים לשלוח כמויות ענק של ספרים, תשמישי קדושה, אוכל כשר ועזרה כספית עבור אלו שנוקקו לכך.

● בראיון ל"בית משיח" חושף החסיד הרב משה לברטוב את שיטות ההצפנה בהם נעזרו השלוחים השונים בעזרתם את בדיקות המכס הקפדניות ביותר בעולם אשר בגבולות רוסיה של שנות השישים עד הגלאסנוסט

מאת מנחם זיגלבוים ואברהם יעקבסון

ומאות חבילות של תשמישי קדושה, ספרי יהדות ואפילו אוכל כשר.

העברת הדברים דרך מוכסי הגבול הרוסים שפששו בכל חפץ שנכנס בגבול חייבה הכנה לוגיסטית מורכבת ומתוחכמת, והכנות אלו נעשו במרתף ביתו של הרב החסיד ר' משה לברטוב, איש חסיד יוצא רוסיה, שיחד עם חבריו לארגון "עזרת אחים" דאגו באופן אישי למאות מאנ"ש והמקורבים בערי רוסיה השונות, ועל ידי המשלוחים שלהם הפיחו בקרבם עידוד רב.

●

ר' משה לברטוב נולד במוסקווה

גדול, כשבסמוך עמד קרטון ובו קופסאות שימורים רבות שהכינה במשך הלילה, מלאים באוכל כשר. רק עם תום העבודה פנתה האשה לחטוף תנומה, לאחר לילה כה מפרך.

אילו התופעה המוזרה הזאת היתה חד-פעמית, עוד היה ניתן לעבור לסדר היום, אולם תופעה זאת, ודומות לה, חזרו על עצמם ביתר שאת לעיתים די תכופות.

ובכן, מסתבר שמרתף זה היה הבסיס לכל הפעולות החשאיות שנעשו במשך עשרים שנה לטובת יהודי רוסיה מטעם ארגון "לשכת עזרת אחים"; משם אותרו שלוחים שנסעו לרוסיה למטרות שונות ומשם נשלחו עשרות

מרתף אפלולי מתחת לדירה פרטית ברחוב סטרלינג "ב"קראון-הייטס" ישה אשה בשעת לילה מאוחרת והיא טרודה בעבודה עד למעלה מראש. זר שהיה מביט בעבודתה לא היה מבין לפרש מעשיה, בלשון המעטה. מעשיה היו מוזרים מאד. היא לקחה, למשל, כוס קפה ושפכה אותו על ספרי קודש. בינות לדפים שפכה מעט קפה, דפדפה ושוב שפכה קפה ושוב דיפדפה וממשיך עד סופו...

שעות הלילה חלפו במהירות ועם אור הבוקר היתה ערמת הספרים ארוזה בתיק

ב

למשפחת חסידים וותיקה וכבר מינקותו התחנך על אווירת מסירות הנפש. "לבית הספר הממשלתי כמובן שלא הלכנו, ולבתינו הגיע מלמד, יהודי זקן מסמרגון שהתגורר במוסקווה ואכל אצלנו בשבתות, והוא זה שלימד את אותי ואחי".

המגורים במוסקווה עזרו לילדי משפחת לברטוב, ופקידי הרישום לבתי הספר הממשלתיים לא פקדו את ביתם מלבד שני פעמים, וגם אז עבר העניין בשלום. ההמולה במוסקווה חיפתה על אי נוכחות הילדים בבית הספר.

את התפילות בשבתות התפללו האב והילדים בבית הכנסת החב"די 'מרינה' רושצ'יה' בשל קירבת מגוריהם לבית הכנסת. שם בבית הכנסת נשמו את האווירה החסידית החב"דית. "בבית הכנסת הזה התרכזו הרבה מן הדמויות החסידיות שהיו ברוסיה, וזה כמובן גרם לכך שבית הכנסת היה למרכז חסידי תוסס, ולעריכת התוועדות בשבתות וביומי דפגרא.

מי היו הדמויות?

ר' ניסן נמנוב היה מתוועד לעיתים. היה גם ר' מענדל פטרפס (שהתגורר כמאה ק"מ ממוסקווה) ר' אבא פליסקין, ר' בן ציון שם טוב ור' מענדל לייב אברמסון שהיה אחת הדמויות והיה 'ציורי' מעניין. אני זוכר את אותו מוצאי שבת שנאסר, סיפרו אז שלקחו אותו מביתו ומאז לא חזר. היו שם גם הרב מדאליע ור' יצחק מיכאל אלפרוביץ'. גם ר' יונה כהן התבלט כ'ציורי' מיוחד. בשנות המלחמה עזבו כל החסידים הללו את מוסקווה. בהתוועדות שנערכו עם החסידים הללו דיברו הרבה על הרבי, שצריכים להתראות שוב עם הרבי.

כשמזכירים את זה, אני נזכר בחסיד ידוע בשם ר' שמואל קריסלאווער שהיה גם הוא 'ציורי'. כשרצה לאחר המלחמה לצאת את רוסיה נסע כמו עוד רבים אחרים לעיר הגבול לבוב בהמתנה להזדמנות נאותה לצאת. באותה עת התקבצו בעיר רבים מאנ"ש שביקשו לצאת, ועל אף הפחד הגדול להיפגש זה עם זה, בשמיני עצרת נפגשו כמה חסידים כדי לאכול בסוכה ולהתוועד.

הסוכה הזאת היתה בנויה במרפסת כשאת הסכך שמו על המעקה, ומשום כך היתה הסוכה נמוכה מאד וכדי להכנס לשם היה צריך להתכופף ולאכול בחצי שכיבה... הפחד היה גדול יותר משום שבמרחק שתי בתים משם היה בנין משרדים של ה.ק.וו.ד. שהיו יכולים להבחין בנעשה.

באותו שמיני עצרת של שנת תשי"ז התוועדו במשך זמן רב, וכשהתחיל גשם שוטף

העניינים קודם לכן היו ר' לייבל מוצקין ור' מענדל פטרפס. החיילים הוציאו את כל הנוסעים החוצה אל הקור המקפיא שם ניצבו במשך שעותיים של פחד וקור חודר עצמות, אבל בסופו של דבר הרכבת עברה את הגבול בשלום והגיעה לפולין.

אולם גם בפולין לא חלפה הסכנה לגמרי, ומדי פעם נערכו ביקורות של הפולנים, ופעם אחד החיילים אף התפלא בקול רם: "איך זה שפולנים לא יודעים פולנית ומדברים רק רוסית?"

כאן היה ר' משה לברטוב במסע ארוך במדינות וערי אירופה השונות, מתחיל בציכסלובקיה, בפרשבורג, שם נעזרו בארגון "הבריחה", "הם היו צעירים שפעלו מתוך מסירות נפש רבה", לאחר מכן הגיעו לקראקא שם הובאו לבית-הכנסת "ייבטוביץ". ולאחר השבת הועברו מקצה פולין לצידה אחר של פולין. עוד הם המשיכו לפראג ומשום לאוסטריה ולבסוף הגיעו למחנה פליטים 'האליין'.

כעבור שנה וחצי הגיעו הפליטים לעיר בראנווא שבצרפת שם סייע להם הגיוינט בפתיחת ישיבה חסידית הקיימת עד עצם היום הזה. בתחילה שימש ר' שלמה חיים קסלמן כמשפיע ומנהל, ואילו ר' נחום לבקובסקי ור' יוסף גולדברג שימשו כראשי הישיבה. כעבור תקופה הגיע מפאקינג ר' ניסן נמנוב יחד עם תלמידים נוספים, והוא נהיה למנהל והמשפיע של הישיבה יחד עם הגרשי"ז דווארקין.

המשיכו את ההתוועדות בתוך הבית. אני זוכר שר' שמואל קריסלאווער אמר "לחיים, להתראות עם הרבי", ואבא הגיב ואמר "אם הרבי רוצה שנעסוק פה, זוהי הכוונה".

בסופו של דבר שניהם לא הצליחו לצאת. אבא היה צריך לחזור למוסקווה כיון שבדיוק האחות טילפנה וסיפרה שלאחרונה מחפשים את אבא בבית-הכנסת והוא נאלץ לחזור למוסקווה בטרם יחשדו בו. לאחר שחזר נעלם פתאום ואיש לא ידע היכן הוא, ואילו ר' שמואל איחר את הנסיעה האחרונה בעשאלונים".

בהיותם בלבוב, עשו כל מאמץ כדי לרקום, ולו במעט, חיים חסידיים. ר' יונה כהן שלח שלוחים לבחורים שהיו בקבוצה הלוודיע שר' שמואל קריסלאווער יתן שיעור, וכך בעצם החלה הישיבה. לאחר מכן ניהלו אותה ר' שלמה חיים קסלמן ור' ישראל נח בליניצקי ור' יוסף גולדברג.

בסופו של דבר הצליח ר' משה לברטוב לצאת את רוסיה באותן רכבות של חסידים שהתחזו לפולנים. הוא יצא את רוסיה ביי"ט כסלו תשי"ז בוואגון (קרונ) שהיה מלא וגדוש מפה לפה באנ"ש ומשפחותיהם.

ר' משה מתאר קצת את האווירה בקרון בעת הגיעם לגבול. "שעות רבות נסענו עד שהגענו לגבול שם נעצרה הרכבת לצורך ביקורת גבולות. מובן שכמעט אף אחד מהחסידים שהתחזו לפולנים לא ידע פולנית והפחד בקרון היה גדול מאד. מי שניהלו את

שלוש שנים למד ר' משה לברטוב בבראנווא, ובשנת תשי"י שלח המשפיע ר' ניסן נמנוב רשימה של עשרה בחורים, וביקש רשות מהרבי הריי"צ לשלוח אותם ללמוד אצל הרבי. הרבי הריי"צ אישר את רשימת הבחורים, שביניהם היה גם משה לברטוב, אולם עד שכל הנוסעים סידרו את כל האישורים, הוויזות וכרטיסי הנסיעה הגיעה השמועה על הסתלקותו של הרבי. ר' ניסן שלח מכתב נוסף לרבי נשיא דורנו ושאל האם ענין הנסיעה עדיין תקף, והרבי הורה שימשיכו בהכנות לנסיעה.

בשנת תשי"א הגיעו כולם לארה"ב ומשה לברטוב המשיך את לימודיו ב-770 עוד שנתיים נוספות. אחר-כך נשלח לשמש כמשגיח בישיבה החדשה שהוקמה בפיטסבורג וכעבור שש שנים חזר ל"קראון הייטס" ושימש כימלמד.

דומה היה ששיגרת החיים הזאת של ר' משה לברטוב, כמו עוד בעלי-בתיים רבים, תימשך כל השנים, אולם לר' משה נועדה שליחות אחרת...

בשנת תשכ"ד יצא החסיד ר' מענדל פוטרפס את רוסיה ומיד הגיע לחצרות הקודש כדי להיות עם הרבי. טבעי הדבר שחבריו החסידים מרוסיה המתונו לו בציפיה רבה, ושמחת הפגישה היתה גדולה. אולם ר' מענדל בדרכו האופיינית, לא נתן להם וגם לעצמו לנוח על זידי דפנה, הוא בא בטענות לר' לייבל מוצקין ולר' משה מרוזוב מדוע לא עוזרים ליהודים שנשארו מאחורי מסך הברזל. "מדוע אתם שותקים?" – משחזר הרב משה לברטוב את השיחה ההיא, "הרי ברוסיה נשארו רבים מאנ"ש שפשוט אין להם מה לאכול, ויש ביניהם גם כאלו שקיבלו רשות לעזוב את רוסיה אלא שאין להם כסף עבור כרטיסים וההוצאות השונות הנלוות".

לא נעים היה לשמוע את הביקורת, אולם היא היתה נכונה וצודקת, והחסידים התעוררו לעזרה. "כשאנחנו היינו ברוסיה" – ממשיך ר' משה לברטוב לספר – "קיוונו לקבל איזו עזרה מחוץ לרוסיה. זכורני שלאחר המלחמה, כשהפולנים קיבלו חבילות מחוץ לרוסיה קינאנו בהם, משום שלהם היה מותר לקבל חבילות בתור אזרחי פולין, אבל לאזרחים רוסיים היתה סכנה לקבל חבילות מחו"ל".

ר' לייבל מוצקין ור' משה מרוזוב נרתמו לענין וצירפו אליהם גם את ר' משה לברטוב ור' גדליה קראף ויחד החליטו להקים ארגון

לעזרה עבור יהודי רוסיה. בהתחלה זה אפילו לא היה ארגון מסודר, הם פשוט החליטו לאסוף כסף ומזה להכין חבילות למשלוח. הם אספו כסף בבתי הכנסיות ואנ"ש פתחו את ליבם עבור אחיהם שמעבר לגבול. עם הזמן הצטרפו אליהם גם החסידים ר' ישראל דוכמן ור' צבי אלימלך ע"ה שפלט, ויבלח"א ר' יהושע פינסון.

כשהארגון התחיל לעמוד מעט על כרעיו, החלו לחפש עבורו שם. בהתחלה חשבו לקרוא בשם "עזרה" או משהו מעין זה, אולם ארגון כזה כבר היה קיים, וכך נולד השם "עזרת אחים". "זמן מה לאחר מכן", מספר ר' משה לברטוב, "מצאתי באחד האגרות שגם הרבי הריי"צ הקים ארגון עזרה ליהודי

בריה"מ לאחר שעזב את רוסיה, ואף הוא קרא לו בשם "עזרת אחים", כך שבמידה מסוימת סגרנו בכך מעגל".

אלו חבילות שלחתם ליהודי רוסיה?

מובן שלא יכולנו לשלוח לחסידים שם סכומי כסף. קנינו אפוא חפצים שונים שמתאימים למכירה בשוק השחור כמו מצלמות, רשמקולים, בגדים וכדומה, ואנ"ש שקיבלו את החפצים היו מוכרים אותם בשוק ומהכסף הזה התפרנסו. את החבילות שלחנו דרך הדואר הרשמי. עם הזמן הצלחנו לברר למה עוד נזקקים אנ"ש והשתדלנו להוסיף לחבילות את הדרוש. עם הזמן החלו להגיע בדרכים שונות תגובות של הקלה ושיבועות רצון. לא אחת הצלנו משפחות אנ"ש מחרפת

רעב. לעיתים קרובות שלחנו גם אוכל כשר אותו שמנו בקופסאות שימורים. היתה לי בבית מכונה מיוחדת שסוגרת קופסאות שימורים ובתוכה ארזנו אוכל ואשתי היתה מטפלת בסגירת הקופסאות. גם זו היתה דרך מקורית להעביר דברים.

עם הזמן שיטות המשלוחים הלכו ונהיו מגוונות יותר. היתה תקופה שיצאו משם אנ"ש ואנחנו שלחנו להם מסר שעל כל 4 רובל שישאירו אחריהם שם עבור עניי הציבור (כמו בניית או שיפוצי מקוואות וכדומה) אלו היוצאים יקבלו מאיתנו דולר אמריקאי.

איך ידעתם לאן לשלוח את החבילות?

ר' מענדל מסר לנו רשימת כתובות של אנ"ש שם, ולאחר מכן הצליח לצאת גם ר' שמחה גורודצקי ע"ה ור' דוד אוקונוב שאף הוא הביא עמו רשימת כתובות מעודכנות של אנ"ש. אפשר לומר שכמעט כל החבילות הגיעו ליעדן, בהתחשב בביקורת הקפדנית שהן עברו ובעמלות המכס העצומות".

הפעילות של "עזרת אחים" קיבלה ממדים אחרים בעקבות הפתיחות המסויימת שנעשתה ברבות השנים מצד הממשל הרוסי שהתיר לתיירים לבקר ברוסיה. קודם לכן לא נתנו אישורים כאלו מלבד לבודדים ממש. את הסדק הצר הזה בחומת הברזל ניצלו אנשי "עזרת אחים" למשלוחים "מסוכנים" יותר.

אופיים של התיירים היה מגוון, החל ממשלחות רבנים מארה"ב שנסעו לבקר את הקהילות היהודיות בברית המועצות, וכלה באנשי עסקים, אנשי רוח ושחקנים שנסעו לרוסיה לצורך ענייניהם. "אני זוכר שהרב הולנדר שהיה אז רב צעיר נסע ושלחנו איתו חומר, וכמו כן שלחנו חבילות גם עם יהודי בשם המרס, חתנו של הזמר העולמי בוב דילן, שנעשה ברבות השנים בעל תשובה על ידי אחד מאנ"ש. פעם גם ניצלנו אנשי קולנוע מהוליווד שנסעו לעשות סרט ברוסיה, וגם איתם שלחנו חבילות מסוימות.

לא פעם התקשרו אלינו מעצמם אנשים שלא הכרנו וסיפרו שהם נוסעים לרוסיה ואמרו שאם צריך לקחת 'משהו' אם מסכימים לכך. היו גם יהודים חרדים שרצו שמות של יהודים שומרי מצוות כדי שיוכלו לאכול אצלם ולעזור להם במה שיוכלו.

את ההקלות שניתנו לתיירים ניצלו אנשי "עזרת אחים", וגם הם החלו לשלוח "תיירים". השליחים הראשונים שנסעו במסווה תיירים היו הרב צבי פוגלמן ורעייתו,

השלוחים בוואסטר, שדרכם נשלח משלוח רב ויקר.

החבילות ששלחתם עברו בצורה חלקה במכס הקפדני?

כלל לא. הבדיקות תמיד היו קפדניות, ובמקרים לא מעטים הצליחו המוכסים להניח את ידיהם על דברים חשובים. העברת המשלוח היתה תלויה לא במעט בתושיתו ובעורמתו של השליח. הנה מקרה לדוגמה, כשהרב פוגלמן נסע לרוסיה, ציידנו אותו בארבעה זוגות תפילין. היו מוכסים שידעו קודם לכן שיהודים מניחים שתי זוגות תפילין, רש"י ור"ת (אגב, היו כאלו שהניחו רק רש"י ושלחנו איתם זוג נוסף וביקשנו שיאמרו שזהו תפילין דר"ת...). המוכס עצר את הרב פוגלמן ושאל אותו 'מדוע ארבעה זוגות תפילין?' והוא ענה למוכס "שני זוגות בשבילי ושניים בשביל רעייתי..."

לעומת זאת היו מקרים ששלחנו חבילות, והשליחות לא צלחה בגלל חוסר תושיתם של הנוסעים. פעם נסעה משפחת תיירים מארה"ב לבקר ברוסיה ושלחנו איתם ארבע ק"ג מצות. כשהגיעו לגבול שאלו אותם 'מה זה? – זה אסור להכניס'. אנשי המכס הורו לראש הקבוצה ששייצאו יקחו איתם בחזרה את המצות. הללו כנראה לא היו מספיק מתוחכמים, או שפחדו מאד, וכשיצאו הם לקחו איתם את המצות בחזרה, וזאת על אף שהיו יכולים לומר שהם עצמם יאכלו את המצות במשך ימי הנסיעה...

מלבד התושיה שנדרשה מהשלוחים עצמם, השתדלו אנשי "עזרת אחים" להכין את החבילות למשלוח בצורה שלא יעוררו הרבה חשד, ובפרט את החבילות בהן היו תשמישי קדושה. באמצעות שיטות מגוונות, פשוטות אך מתוחכמות, הנחשפות כאן לראשונה היסודי אנשי "עזרת אחים" את מטרת המשלוחים.

הטליתות נשלחו למשל ללא ציציות כשהן ארוזות בצורת מפת שולחן תמימה. גם טליתות קטנות נשלחו ללא הפסים השחורים שעל גבי הבד. לעיתים מזומנות נשלח גם צבע דיו שחור לצביעת תפילין.

איך מסווים קופסת צבע של תפילין?
פשוט מאד, קנינו משחת נעליים נוזלית, שפכנו את תוכנו של הבקבוק ומילאנו אותו בדיו אמיתי. שלחנו גם גידי בהמה על מנת לתפור בהם 'בתיים' של תפילין. הגידים נגללו כמובן כחוטי תפירה רגילים... לפני חג הפסח שלחנו חבילות של מצות וקודם סוכות

לולבים ואתרוגים שהגיעו מאטליה".

ר' משה לברטוב לא מסתיר את הנוסטלגיות שבו כשהוא משחזר את מאורעות הימים ההם. "אלו היו תקופות אחרות" הוא אומר. "אני חייב לציין שאומנם אנשי "עזרת אחים" התעסקו במשלוחים הללו, אבל חלק חשוב ונכבד בעבודה הזאת עשו רעייתי ורעייתו של ר' גדליה קארף".

ספרי יהדות עברו בשלום?

כל הספרים שנשלחו תמיד עברו דפדוף ובדיקה קפדנית מצד המוכסים. בדרך כלל היינו קונים ספרים חדשים ביהדות, אבל ספרים חדשים תמיד עוררו חשד ולכן אשתי היתה מניחה דפי "קופי" כדי שילכלכו את הספרים, או שהיתה שופכת קפה כדי שיהיו כתמים על הדפים וייראו כספרים ישנים

הרה"ח גדליה קארף

ה הצלחות והאכזבות היו מנת חלקם של אנשי "עזרת אחים" שנשארו בניו-יורק ועקבו בדאגה אחר המשלוחים, ובפיהם תפילה שעזרה זו תגיעה ליעדה ובשלום. הרבה קשיים נערמו על כל צעד ושעל, החל בהכנת המשלוחים ממשיך באנשי המכס הנוקשים וכלה בנתינת כתובות של אנ"ש אליהן היו צריכים להגיע השלוחים.

לא פעם חשדו אנשי הק.ג.ב. בשלוחים שונים, שהחבילות שבידיהם אינם כה תמימות כפי שהציגו. התנאים והנסיבות השתנו מזמן לזמן וממקום למקום. "המכס שבשדה התעופה בלנינגרד היה ידוע כקשה ביותר", מספר ר' משה לברטוב, "אשתו של ר' מרדכי שרפשטיין היתה סוכנת נסיעות והיתה מסדרת חבילות תיירות למדינות סקנדינביה.

באחד הימים החליטה לנסוע לשם בעצמה ומשם לנסות להכנס ללנינגרד ולבקר את קרובי משפחה שהיו בעיר. קודם הנסיעה היא באה אלינו והציעה את עצמה לקחת חבילה עבור יהודים נצרכים. נתנו לה כמה ספרי יהדות למתחילים וכמדומני גם זוג תפילין.

היא הגיעה מפינלנד ללנינגרד בנסיעה יבשתית ובמכס הלנינגרדי בדקו את הספרים שברשותה. המוכס שאל אותה "את הרי לא יודעת לקרוא רוסית, אז למה הבאת את הספרים הללו?" הם חשדו בה והכניסו אותה לבנין שהיה נראה כמו בנין הק.ג.ב. שם חקרו אותה במשך כשלוש שעות, הם פשוט רצו להפחיד ולאיים עליה. בתום החקירה שיחררו אותה והזהירו אותה שלא תעשה פרופגנדה (בלגן).

היה פעם שמסרתם מצרך נחוץ והיה פחד אם זה יעבור?

כן. ארזנו פעם חבילות של נקניקיות כשרות כדי שיהיה להם מה לאכול, ומאיר ראדס שנסע עם אשתו לרוסיה לקח איתו נקניקיות בתוך קופסאות, המוכס לא אהב את הריח הזה ורצה להתפטר ממנו ושילח אותו לדרכו...

כשמאיר ראדס היה בברית המועצות קיבל מר' גרישא רוזנשטיין 'ביכל' חסידות כדי לנסות להבריח אותו מחוץ לגבול. כשהגיע למכס חיטטו לו כרגיל במזוודה, והמוכס שואל לפשר הביכל, הוא ענה שזהו ספר ישן שהביא עמו מארה"ב. שעות ארוכות חלפו עד שהניח את דעתם. מקרה דומה נוסף אירע, כשמישהו אחר, כמדומני ר' דוד וייטמן מברזיל, לקח מרוסיה הרבה ספרים ישנים כדי להביא אותם לרבי, ובמכס לקחו לו את הספרים והניחו על השולחן ואמרו זה אסור

ומשומשים שנלקחו לשם קריאה גרידא... הספרים ששלחנו בעיקר היו ספרי יהדות למתחילים, וכן סידורים, ספרי חסידות וספרים שיצאו לאור בהוצאת שמי"ר.

היו שנים קשות שממש קשה היה לעבור את הבדיקות, ולעיתים קרובות גילו שאלו ספרי דת והיו מסרבים בתוקף שלא להכניס את הספרים על אף כל הטענות שאלו ספרים שנועדו לשימוש אישי על מנת להוציאם לאחר מכן. לעיתים העברנו גם תרופות שונות עבור בריתות מילה שהיו זקוקים להם שם, במסווה פשוט של ציוד "עזרה ראשונה".

להוציא וזה אסור. ברגע מסויים כשלא שמו לב הוא חטף את היבכלי והחזיר אותו למזוודה שלו, וכך הצליח להבריח אותו החוצה.

קרה ואנשי הק.ג.ב. עצרו את אחד השלוחים?

בעיקרון זה לא היה פשוט לעצור תייר שיש לו דרכון זר, אולם היו מספר מקרים שאנשי הק.ג.ב. העיזו ועצרו את השלוחים לחקירה. פעם נסע ר' לייבל שפירא לאודסה, שם היה נתון כל הזמן למעקב, ובשלב מסויים נקרא לק.ג.ב. לתשאל. אני זוכר שגם ר' יצחק פלאק שנסע לחרקוב נקרא לנ.ק.וו.ד. וצעקו עליו למה יש לך קשר עם אזרחים רוסיים. את ר' יונה פרוס הפחידו בזה שאמרו לו שלא יתנו לו לצאת מרוסיה. הגדילו לעשות כשנסעו ר' מאיר גוטניק ויבלחה"ח ר' דוד ויכנין ובמסעם נעצרו וסגרו אותם לילה שלם בבנין הק.ג.ב. אולם בפועל שחררו אותם למחרת בבוקר. אין ספק שכל המאורעות הללו הפחידו את השלוחים.

לאחר האירועים הללו השלוחים הפסיקו להתעסק ב'הפצה'?

היו שנים שהמצב היה מתוח מאד ושרר פחד עד כדי כך שאנשים פחדו לדבר או למסור שיעורים. אולם במצבים רגישים, אם השליח הרגיש למשל שיש אחריו מעקב, השלוחים שאלו את אנשי המקומיים אם להמשיך, ואם הם ענו שהם לא מפחדים ורוצים להמשיך היו ממשיכים. השלוחים עצמם היו חסינים בגלל הפספורט האמריקאי, הפחד היה לשלומם של אנשי הרוסים."

ארוכה הכנו חבילות גדולות ושלחנו אותם בדואר הדיפלומטי של ארה"ב, ושם ר' גרישא רונשטיין דאג לשלוח אנשים מתאימים לשגרירות והם נכנסו לשם באמתלאות שונות ומתוך סיכון עצום והוציאו במספר פעמים את תכולת החבילות ששלחנו.

דרך נוספת היתה דרך יריד הספרים הבינלאומי שהתקיים במוסקווה, ודרכו הגיעו אליהם ספרי יהדות רבים. היו גם מגעים עם אנשי לשכת הקשר הישראלית, אבל לפועל לא יצא מכך כלום.

מן הראוי לציין, כי בתקופות מסוימות, התגוררו בעיירות שונות יהודים שזה עתה רק החלו להתקרב ליהדות וללמוד אותיות עבריות, וכבר לימדו אחרים את מה שידעו. הם גם היו מעבירים ספרי קודש מעיר לעיר תוך הסתכנות עצמית גדולה ומסירות נפש רבה. אחת שהצטיינה בכך היא מרת עלא קליין (גיסר) שהיתה נוסעת עם מזוודות מלאות ספרים מעיר לעיר.

בקודים שונים, כמו בא"ת ב"ש, אותיות עוקבות, או מחליפים את האותיות במספרים. לפעמים נתנו לשליח נגיטיב מיוחד אותו היה צריך לפענח במועד המתאים והיה קורא את הכתובת הרשומה בו...

הדרך הטובה ביותר היה לומר לשליח את הכתובות ואת דרכי הגישה לבית ועליו היה לזכור אותם בעל פה. או שהיינו אומרים לשליח לקחת את הימטרו' זה וזה, לעלות כאן ולרדת שם ולפנות לצד מסויים, כך הדרכנו את השלוחים כדי שלא יצטרכו לשאול אנשים ברחוב שלא לעורר חשד.

מהיכן רכשתם בקיאות כה מדהימה ברחובותיה של מוסקווה?

כל חסיד שיצא מברית המועצות והגיע לארה"ב היינו שואלים אותו לכתובות של

הרה"ח משה מרוזוב

א ין ספק שכל הפעילות החשאית הזאת שנמשכה למעלה מעשרים שנה דרשה

זהירות רבה. "לשכת עזרת אחים" לא פעלה מעולם כגוף חב"די רשמי מטעמים שונים. גם הפעולות לא נעשו בשליחות הרבי, אם כי כל פעולה דווחה לרבי קודם לכן. "תגובותיו של הרבי לפעולות הללו היו מעניינות", מסכם ר' משה לברטוב. "מי כמונו הרי יודע עד כמה השקיע הרבי מאמצים כבירים להקל מסבלם של יהודי רוסיה ולהוציאם משם, אולם מאידך התגובות לגבי דוחו"ת הפעילות היו מסוייגות.

אתן לך דוגמא. בכל שבת בעת ההתוועדות היו אנשים שונים לוקחים בקבוק משקה עבור מקומות אליהם נסעו וכדומה, אבל כשמישהו נסע לרוסיה הרבי ציווה שלא להכריז על כך בשום אופן. פעם ר' לייבל מוצקין כתב לרבי שרוצים לשלוח לרוסיה מספר שלוחים והרבי ענה משהו בסגנון 'הרי כולם יודעים שאיני שולח שלוחים לרוסיה'. היה ניכר בבירור שהרבי נזהר מאד שלא יהיה קשר בינו לבין הפעולות לרוסיה.

בימים 'ההם' הרבי לא שלח ביוזמתו שליח לברית המועצות, מלבד אולי ר' בנימין כץ שנסע לשליחות במדינות סקנדינביה וכשהיה שם שאל האם להמשיך גם לרוסיה וקיבל על כך אישור. הוא אכן נסע לשם

אנ"ש ומקבלים ממנו גם את דרכי הגישה למקום, ואת אלו מסרנו לשליח. לפעמים השלוחים היו מתקשרים לאותו חסיד או מקורב ומבקשים ממנו לבוא לאסוף אותם בגן ציבורי פלונגי."

עם השנים השכילו אנשי "עזרת אחים" ליצור קשרים עם גופים רשמיים שהיו להם דרכי גישה מעבר למסך הברזל, כמו למשל מחלקת "אמנסטי" (ארגון זכויות האדם האמריקאי) במשרד החוץ האמריקאי ודרכם אל השגרירות האמריקאית במוסקווה. "היתה שם יהודיה דתיה" מגלה ר' משה לברטוב לראשונה, "שצילצלה אלינו וסיפרה שיש יכולת להעביר ספרים ותשמישי קדושה דרך הדואר הדיפלומטי. ואכן, במשך תקופה

א ין ספק שעיקר הזהירות נדרשה בתוך ברית-המועצות, במגעם של השלוחים עם אנ"ש במקום. אילו השליח היה נתפס כשהוא מדבר עם אחד מאנ"ש הלה היה נלקח מיד לחקירה שסופה מי ישרונה.

משום כך, אחד הכללים הנוקשים ביותר היה שלעולם אין שליח מצטייד ברשימת אנ"ש וכמובן לא רשימת כתובות. על השליח היה לזכור את הכתובות או לרשום בדרכי צופן שונים. גם חלק משיטות הצופן חושף ר' משה לברטוב כאן לראשונה. "כשהחסיד אליו נשלח השליח היה גר בעיר גדולה כמו מוסקווה או לנינגרד וכדומה, והיינו מוכרחים לרשום את הכתובות היינו נזהרים לרשום

מזווית אחרת...

לפני כשנה וחצי התפרסמה ב"בית משיח" כתבה על החייל החסיד "רי אלכסנדר לוקצקי", שהיה אחד הפעילים הבולטים ביותר במוסקווה, אודות החסיד ר' אברהם גנין. באותה שיחה עם ר' אלכסנדר ורעייתו, הזכירו שניהם את העזרה ששלח להם ר' משה לברטוב פעמים רבות, וליבם מלא תודה עד עצם היום הזה.

להלן קטעים אחדים, בהם סיפרו מהזווית שלהם, על המשלוחים שנשלחו אליהם מתוך מסירות נפש.

"הכסף לבניית המקווה הגיע מארה"ב. במשך תקופה ארוכה דאגו לשלוח לנו מכשירי חשמל, בעיקר מצלמות וטייפים והיינו מוכרים את זה בשוק השחור ובכסף הזה מממנים את הבניה. המצלמות הגיעו עם השלוחים השונים שהגיעו לרוסיה (צוחק) כדי לשפץ את מרינה רוצ'יה (3 קומות) היה צריך למכור שש שבע מצלמות... – בפיהם של בני הזוג לוקצקי סיפורים ועדויות רבות משהותם של השלוחים במוסקווה. לא פעם ריגשה את בני הזוג לוקצקי מסירותם של השלוחים עבור יהודי רוסיה.

גניא לוקצקי: הרגשנו שיהודי רוסיה מונחים על הכתפיים של הרבי והוא דואג לנו. לא היה שבוע שלא התקשרו אלינו אנשים זרים ואמרו 'אנחנו חברים והגענו לרוסיה אנחנו רוצים להיפגש'... בכל פעם שתייר כלשהו נסע לרוסיה דאגו לשלוח איתו מוצרים שונים החל במוצרי חשמל למימון הפעילות וכלה באוכל כשר כמו נקניק, גבינה קשה ואפילו ממתקים. (נרגשת): הרבי דאג שתמיד יביאו משהו עבור החג או לנשים ואפילו מתנות לילדים. השלוחים גם התעניינו מה אנחנו רוצים למסור בארה"ב, כשכולנו מבינים למה הכוונה...

אלכסנדר: מה שמעניין שניצלו את נסיעתם של אנשים אפילו רחוקים מיהדות ואפילו רפורמים. לא פעם הגיעו אלינו יהודים רפורמים ואמרו לנו שפנו אליהם מעזרת אחים וביקשו להעביר מצרכים מסויימים ליהודי רוסיה. פעם אפילו הגיעו אלינו אנשים מהוליווד שהגיעו לרוסיה כדי לעשות סרט וסיפרו שהתקשרו אליהם מעזרת אחים וביקשו מהם להביא משהו עבור הילדים. אני מוכרח לציין כי מי שהיה אחראי על כל המשלוחים היה ר' משה לברטוב, שהתקשר אלינו פעמים רבות ותמיד התעניין מה חסר.

איך היו השלוחים יוצרים אתכם קשר?

בדרך כלל היו מטלפנים והיו מציגים את עצמם כ"חברים". ואז היינו מסכמים להיפגש במקום מוסכם, אם בתחנת מטרו מסויימת, או שרבים מהם העדיפו לבוא אלינו הביתה. רבים מהשלוחים היו מקבלים בניו-יורק תדריך מדוייק כיצד להגיע אלינו הביתה, העיקר כדי שלא יצטרכו לשאול אנשים זרים. הם ידעו לאיזה תחנת מטרו להכנס ובאיזה לצאת; לאיזה כיון לפנות ולאיזה אוטובוס לעלות ובאיזה תחנה לרדת, ומשם כיצד להגיע לרחוב שלנו ומספר הבית מדוייק.

אני זוכר שכשהרב נתן גוראריה שאל את הרבי בנוגע להדפסת התניא ברוסיה, לרבי היתה מזה קורת רוח רבה. את ספר התניא הדפיס ר' אלכסנדר (סאשה) לוקצקי שהיה אחד הפעילים הבולטים במוסקווה (ראה מסגרת). מקרה נוסף היה כשהקימו את הישיבה במוסקווה ושאלו את הרבי אם אפשר לקרוא לישיבה בשם "תומכי תמימים" והרבי הסכים, אולם כשהקימו את הישיבה בקייב הרבי הורה שישאלו את הנהלת הישיבה.

האם שלחתם עזרה גם לפעילות יהודית שלא של אנ"ש?

כן, שלחנו להם גם כספים ואמצעים שונים, הרגשנו שצריך לעזור להם על אף שבמידה ישירה או עקיפה זה היה על חשבון הפעילות החב"דית. לצערי היו גם כאלו שקיבלו מאתנו כספים לפעילות יהודית וכשיצאו מרוסיה נעשו ממש שונאי ליובאוויטש, אבל זו היתה שיטתו של הרבי, לעזור לכל יהודי בלא להסתכל לאיזה חוג הוא שייך.

גם לאחר שר' משה לברטוב מספר על כל הפעילות המרתקת שנעשתה מאחורי הקלעים, או ליתר דיוק במרתף ביתו, עבור יהודי רוסיה, אין ספק שעיקר גאוותו היא על היחלצותה של "עזרת אחים" למען יהדות רוסיה עם פתיחת השערים שם. עשרות ומאות אברכים מאנ"ש הפוזרים ברחבי העולם נרתמו למאמץ הגדול שנעשה עם הרמת מסך הברזל ונסעו לערים ולמדינות השונות בכל מדינות ברית-המועצות והפיחו רוח חדשה של התעוררות וגאווה בקרב יהודי העיר.

"כיום ב"ה פועלים בערים השונות שלוחים הפועלים במימון ובעזרת קרן "אור אבר" ו"כולל חב"ד" ועוד. אולם הנחשונות היתה שייכת ללא ספק ל"עזרת אחים" בראשות הרה"ח ר' משה סלונים ז"ל שלקח את הנושא קרוב לליבו באופן של "לכתחילה אריבער". בוודאי שגם היום זוכרים את הזכות הזאת ללשכת "עזרת אחים".

מדרך הטבע הפעילות החשאית פסקה, ובמקומה החלו בפעולות עזרה גלויה לשליחת שלוחים והקמתן מחדש של קהילות יהודיות. ר' משה לברטוב עצמו עוסק כיום בפעילות ציבורית אחרת, אבל הוא ממשיך לעקוב אחר הנעשה, אולם הפעם הוא לא קורה לזה "שם" – "מסך הברזל הורס ואינו עוד", הוא אומר וחיוך נעים של קורת רוח ממלא את איש מסירות הנפש הזה...

כשליחות מצווה וכהשתתפות בנסיעה ובפעולות שונות שנעשו שם. כשצלצל אלינו ר' נחום תמרין בסוף שנות הממ"ים והציע לקנות בית בכפר ליובאוויטש עבור הרבי, שאלנו על כך את הרבי והוא הסכים ואף הוסיף שיתן שליש מן הסכום. הבית הזה, שרבים מאנ"ש כבר ביקרו בו עלה אלפיים חמש מאות דולר.

מאידך הרבי התעניין מאד בנעשה שם, ועקב אחרי האנשים הפועלים שם. חלק ניכר מהאינפורמציה העברנו אנחנו, חלק הגיע על ידי אנ"ש שיצאו משם ונכנסו ליחידות, וחלק בדרכים אחרות.

היו מקרים שהרבי כן הגיב בצורה ישירה.

והצליח מאד. יש לו זכרון של פוטוגרף, כל מה שראה ושמע 'צילם' במוחו. הוא זכר היטב את כל השמות והכתובות באורח פלא.

כל הפעילות שעשיתם כתבתם עליה לרבי?

בוודאי, ברוב הפעמים התשובות היו קצרות כמו 'אזכיר על הציון', אבל לפעמים הרבי היה עונה על עניינים שונים שעמדו על הפרק. בכל פעם ששליח חזר מברית-המועצות הוא ישב וכתב דו"ח מלא ומפורט מכל מה שאירע בנסיעתו, דיווח על האנשים עמהם נפגש, על מצבם הגשמי והרוחני, ובדרך כלל גם דרכים כיצד לתקן דברים מסוימים.

הרבי גם היה נותן סכום כסף מסוים

החמיד שהתבונן במאמר

חמידות על חוף הים

פרק נוסף משיחות הקודש

של הרבי הריי"צ מתחילת שנת תש"ז

מוגש ע"י הרב ברוך שלום כהן
בעריכת י. בן ברוך

שיחת ליל שבת חול המועד פוכות תש"ז

שירידת הנשמה שלכם בגוף תהיה בהצלחה!

(בסעודה זו נכחו תלמידי התמימים שניצלו מהמלחמה והגיעו משאנחאי (בחדש אלול תש"ו), כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) שליט"א כתב להם כמה מכתבים בהם ביאר להם את כוונת בואם לארצות הברית שהיא ירידת הנשמה למטה, וירידה זו היא צורך עליה, ועתה בבואם לכאן פנה אליהם כ"ק אדמו"ר שליט"א ואמר להם (את תוכן הדברים פנים אל פנים):

הרבי (אדמו"ר הזקן) היה מקושר אל המגיד (לאחר הסתלקותו) וגם אל הרמ"מ מהאראדק, וכאשר הרבי (אדמו"ר הזקן) נתפרסם בתור מנהיג, זה היה עוד בחיי הרמ"מ מהאראדק, הוא כבר החל אז להנהיג בעצמו סדר, והיו לו הרבה מקושרים.

פעם בעת שהתקבצו אליו המקושרים שלו, אמר להם: ברוך בואכם צלחה, אשר ירידת הנשמה שלכם למטה בגוף תהיה בהצלחה!

אשר על ידי עבודה של הארת הנשמה

ברוך השם! קניתי עגלה עם עצים ובעלת הבית שלי ("בעל-הבית'סטעי") הבעירה את התנור ונהיה חם בבית ולילדים יש מה לאכול. הרי על ידי זה שאומר "ברוך השם" – "געלויבט דער אויבערשטער", נשלמת הכוונה של ירידת הנשמה למטה.

עצמות אין סוף אינו מתענג מעולם האצילות או למעלה מאצילות, התענוג של עצמותו ית' הוא מהארת הנשמה למטה על ידי עבודתה בתורה ומצוות, אשר על ידי זה נעשה עליה בכל העולמות, עצמות אין סוף מתענג מהחידוש שנעשה על ידי ירידת הנשמה למטה.

להבין את הכוונה הפנימית

(כ"ק אדמו"ר [מהוריי"צ] שליט"א פנה אל תלמידי התמימים משאנחאי, ואמר להם: עברו עליכם הרבה יסורים, אך צריכים אתם להבין ולהרגיש מהי הכוונה הפנימית בזה (בביאתכם לכאן), צריכים אתם לידע מה פעלתם, ומה יכולים אתם לפעול.

שהשם יתברך יעזור לכם בגשמיות – אשר הגשמיות של יהודי היא רוחניות, וכן יעזור לכם ברוחניות להשלים את הכוונה של ירידת הנשמה בגוף, אשר עצמותו ית' והתורה רוצים מכם!

היורדת למטה ומתלבשת בגוף, הרי היא פועלת עילוי בעצם הנשמה בשורש שרשה כפי שהיא מושרשת.

שיחה מיוחדת מהרבי הרש"ב

ישנה שיחה חזקה ("א שטארקע רייד") מאבי (הרבי הרש"ב), המתחילה: "כל הנשמות מושרשות בהעצמות", בשיחה זו הוא מונה את מדריגות הנשמה בעת ירידת הנשמה למטה: אצילות, בריאה, יצירה עשיה, עד עולם הזה התחתון. ועל ידי העבודה של הארת הנשמה כאן למטה נעשה עילוי בעצם הנשמה בשורש שרשה, כמו שהיא בעצמות אין סוף.

ואף שיכולים אתם לשאול: איך הוא זה? באם ע"י ירידת הנשמה למטה והתעסקותה עם אגודה של פשתן ("א בינטעל פלאקס"), או עם שק של "ברווקע" (מין לפת) האם על ידי זה נעשה עליה בעצם הנשמה?! אך אל תשאלו כל קושיות, כך הוא העניין!

התענוג של עצמותו ית'

כאשר שני יהודים נפגשים בשוק, ואחד שואל את השני: מה נשמע? והוא עונה לו:

אזהרה גדולה לא לגלות אודות הבעל שם טוב

ר' ברוך אביו של רבינו הזקן היה גאון גדול, והדוד (של אדמו"ר הזקן) ר' יוסף יצחק היה גאון מפורסם – הוא היה ראש ישיבה בוויטבסק, שניהם (ר' ברוך ור' יוסף יצחק) היו מקושרים אל הבעל שם טוב, אך הם היו מוזהרים באזהרה גדולה לא לגלות לרבי (אדמו"ר הזקן) אודות הבעל שם טוב.

הרבי (אדה"ז) אהב מאד את השדה, לאביו ר' ברוך היו באים עוברים ושבים אלו היו שלוחים של הבעל שם טוב, אך הם התחזו לאנשים פשוטים והיו עוסקים במלאכות פשוטות, כיון שלא רצו ליהנות מסעודתו של חבירו. הם היו באים (לביתו של ר' ברוך) למסור הדרכות כיצד להדריך את רבינו הזקן, אך היו מוזהרים לא לספר לאדמו"ר הזקן אודות הבעל שם טוב.

גם בתקופה שלאחר הסתלקותו של הבעל שם טוב – אצל המגיד ממעזריטש, עדיין העלימו את הכל מאדמו"ר הזקן, כי רצו שהוא יגיע לזה בכח עצמו.

כשתגדל תדע עד כמה שלא יודעים!

כפי הידוע היתה לרבינו הזקן הצלחה גדולה בלימוד עוד בימי ילדותו, עוד לפני שהוא ידע מי הוא.

כאשר רבינו הזקן התבגר וכבר היה יכול ללמוד הרבה הוא הגיע לוויטבסק, הוא ידע שדודו ר' יוסף יצחק הוא גאון נעלה, אך הנהגתו של ר' יוסף יצחק היתה אצלו לפלא.

– ר' יוסף יצחק היה בעל לב נשבר, הוא היה נוהג להתפלל באריכות, עד ש(גם) תפילת מנחה היתה אורכת אצלו כמה שעות, וכן תפילת ערבית. ובעת תפילתו היה בוכה הרבה –

וכאשר רבינו הזקן ראה איך שדודו בוכה הרבה מאד, היה זה אצלו לפלא, ושאל את דודו ר' יוסף יצחק: מהו זה?!

ור' יוסף יצחק השיב לו: כאשר תגדל תדע עד כמה שלא יודעים!

פשיטות העצמות מתגלה באיש פשוט!

כאשר רבינו הזקן הגיע למעזריטש הוא

ראה שאצל גדולי התלמידים היה מוקשה התנהגותו של הרב המגיד לקרב את האנשים הפשוטים, המגיד היה מקרב את האנשים הפשוטים והיה קורא להם בכינוי שם ר' פלוני וכ'.

מאוחר יותר ביאר רבינו הזקן: אשר באמת הרי אפילו אלו שיש להם ידיעה (באלקות), גם הם לא יודעים! אך צריך להתייגע רבות כדי לדעת עד כמה איננו יודעים, כי "תכלית הידיעה שלא נדעך". אמנם איש פשוט עם האמונה הפשוטה שלו מגיע לזה מיד!

אלא שלפני הבעל שם טוב לא ידעו מזה, וכאשר הבעל שם טוב הגיע הוא פקח את עינינו, ואמר: פשיטות העצמות מתגלית בעבודה הפשוטה של איש פשוט!!!

יהודי אינו הולך לבד!

(אחר כך פנה כ"ק אדמו"ר [מהוריי"צ] שליט"א אל תלמידי התמימים משאנחאי, ואמר להם:)

כל תנועה קלה של יהודי היא בהשגחה פרטית, אתם הייתם במקומות רבים. יהודי אינו הולך לבד, מובילים אותו (מלמעלה) בהשגחה פרטית: ובכל מקום צריך לפעול, והשם יתברך יצליח אתכם.

שיחת יום שבת חול המועד סוכות תש"ז

החסיד שהתבונן במאמר חסידות על חוף הים

(המסובים ניגנו את הניגון הידוע של החסיד ר' זלמן זלאטאפאלסקי, כשסיימו את הניגון, אמר כ"ק אדמו"ר [מהוריי"צ] שליט"א:)

בהיותי במענטאן (בשנת תרע"א) לקח אותי כ"ק אדמו"ר [אדמו"ר מהוריי"ב] והראה לי היכן ישב ר' זלמן זלאטאפאלסקי על כיף ימא [על חוף הים] וניגן ניגון זה, ובשעת מעשה התבונן במאמר חסידות ששמע מהרבי מהר"ש.

ר' זלמן הגיע אז למענטאן לבקר את אבי [אדמו"ר מהוריי"ב]. היה זה בחורף, והוא הגיע אז עם מעיל פרווה ("א פוטערנע שובע") – על אף שבמענטאן מזג האוויר הוא חם גם בחורף – ר' זלמן התיישב על ספסל וניגן את

הניגון בדביקות תוך כדי שהוא מתבונן במאמר חסידות של הרבי מהר"ש.

ר' זלמן לא ידע שכאן לא רחוק גר אבי [אדמו"ר מהוריי"ב] כשעבר אבי דרך מקום זה, ראה את ר' זלמן איך שהוא יושב ומנגן את הניגון בדביקות, אך הוא לא רצה להפסיקו.

מאוחר יותר שאל אבי את ר' זלמן: באיזה מאמר חסידות של אבי (הרבי מהר"ש) התבוננת בשעת מעשה?

ר' זלמן לא היה "רך הלב" – בכלל החסידים מקרעמענטשוג היו רחוקים מ"רכות הלב", ובפרט ר' זלמן – אך בכל זאת כאשר אבי שאל אותו את השאלה האמורה, הוא פרץ בבכי ודמעות נשפכו מעינו, וזה תפס את נשימתו עד שלא היה יכול לדבר. לאחר מכן כשרי זלמן נרגע מעט אמר לאבי:

מאמר חסידות פלוני שהרבי (מהר"ש) אמר בשבת פלונית.

חסידות הוא דבר אחר לגמרי

(כ"ק אדמו"ר [מהוריי"צ] שליט"א סיים:)
אה! מזה רואים שחסיד הוא דבר אחר לגמרי! חסיד איננו משכיל, ולא עובד, אלא חסיד! ודאי שחסיד הוא משכיל וגם עובד, – משכיל הוא הרי מוחין, דהיינו שמוחין יורדים ומתגלים בעבודת החסידות.

"זכור ימות עולם" – לזכור איך שהיה פעם

"זכור ימות עולם", בינו שנות דור ודור – כאשר ישנו ה"זכור ימות עולם", אזי הוא "בינו שנות דור ודור".

אי אפשר לומר כך, כי הרי נמצאים אנו בסביבה של תורה ועבודה, אך כאשר נזכרים איך שזה היה פעם – הלב בוכה!

לדעת שזה כלום!

שמעתי מאבי (הרבי הרש"ב) ששמע ביחידות אצל סבי (הרבי מהר"ש): חסיד אחד – אינני רוצה עתה לפרש בשמו התאונן פעם לפני כ"ק אדמו"ר הצמח צדק, באמרו: לומדים ומתפללים, אך כל זה הוא כלום!

השיב לו הרבי הצמח צדק: זה עצמו אשר יודעים שזה כלום, הוא גם כן טוב!

ומכניס לתוכו ללא התפעלות, ללא התפעלות!

- 1) נדפסו באגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ט ע' קנב (מס"ו באב תש"ו), קנט ואילך (מס"ב אלול תש"ו). קסה ואילך (מאלול תש"ו).
- 2) ראה גם שיחת ליל שמח"ת תשמ"ח ועוד.
- 3) הובא באגרות קודש ח"ט שם ע' קס.
- 4) ראה ע"ד (אודות הבעש"ט) באגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג ע' רפה"ו. תנא ואילך ח"י ע' קלט.
- 5) ראה סה"מ תש"ז ע' 256 ואילך. לקו"ד ח"ג תצא, ב. ועוד.
- 6) ראה ספר הניגונים ח"א ניגון סא.
- 7) ראה גם שיחת ל"ג בעומר תרצ"ב (יודפס אי"ה בסה"ש תרצ"ב). סה"ש תש"א ע' 28. שיחת ש"פ בחוקותי תשכ"ב. וראה גם לקוטי דיבורים ח"א פ"א, א.
- 8) ראה גם סה"ש תש"ה ע' 123. וראה "בית משיח" גליון 288 ע' 45 הע' 13.
- 9) ראה גם סה"ש תרפ"א ע' 17 ועוד.

הנסיעה לנאות דשא

בקץ תרנ"ה התחיל אבי (הרבי הרש"ב) לנסוע בפעם הראשונה ל"נאות דשא" "דאטשע" כ"ק אדמו"ר אמר לי אז: הכוונה בנסיעה זו (אל הדאטשע) הוא, כיון שאני רוצה שאתה תהיה לידי.
אז התחלתי לרשום רשימות מהענינים ששמעתי מכ"ק אדמו"ר (הרבי הרש"ב).

ללא התפעלות!

בעת הסעודה נמשך הדיבור אודות התמימים הראשונים שלמדו בליובאוויטש, והזכירו את הרה"ח ר' שרגא פיוויש זאלמאנאו שהיה "חוזר" בשנים "תרנ"ו-תרנ"ט", ואמר כ"ק אדמו"ר [מהוריי"צ] שליט"א:
אבי (הרבי הרש"ב) אמר עליו: הוא מכיל

הלב אינו מכיל את מה

שהראש מביין

(כ"ק אדמו"ר [מהוריי"צ] שליט"א, סיים):
ממנו — כ"ק אדמו"ר שליט"א לא פירש אל מי כוונתו — ישנו את האימרה: "די קאפ פארגעסט ניט וויפל די קאפ דארף פארשטיין, און די הארץ פארגעסט ניט וואָס די קאפ פאָרשטייט!" — הראש אינו שוכח כמה שהראש צריך להבין, והלב אינו מכיל את מה שהראש מביין!

השמחה כל כך נחוצה לנו!

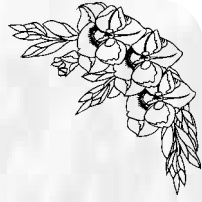
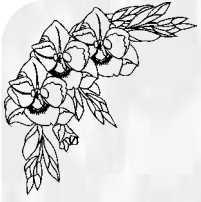
(כ"ק אדמו"ר שליט"א ציוה לנגן, ואמר):
הרי נאמר "ושמחת בחגך" — אם כן צריך להיות לנו שמחה, והרי השמחה כל כך נחוצה לנו, הן בגשמיות והן ברוחניות!

המשך מעמוד 44

מליובאוויטש ונפלאותיו, ועל דאגתו לכל יהודי בכל מקום בעולם. אותו לילה חסידי מרתק קירב אותי ואת רעייתי ליהדות ביתר שאת, כפי שלא היה קודם לכן.
"כשנפרדתי מהם לאחר שעות של שיחה אל תוך הלילה, חשבתי לעצמי שגם את סיפורי אפשר לצרף לעשרות אלפי הסיפורים המעידים עד כמה דאג הרבי לנשמות יהודיות..."

שערכו מסע בין בתי הכלא של מדינת טקסס, כדי לבקר יהודים שכלואים בבתי הכלא של המדינה וזקוקים למנת עידוד גשמי ורוחני. לאחר ששמתי לב שעל שולחנם היה רק חלות, יין וקופסת שימורי דגים הזמנתי אותם לחדרי, שם כיבדתי אותם במבחר מאכלים כשרים למהדרין, בעוד הם מכבדים אותי בדברי תורה משיבים את הנפש.
"כך ישבנו עד שעה מאוחרת בלילה ושמעתי מהם סיפורים רבים על הרבי

שרים. היטתי את אוזני ושמעתי כי זו שירת "שלום עליכם" ולאחר מכן הניגון הידוע של "אשת חיל". אינני יכול לתאר במילים את הרגשתי באותו רגע... יצאתי מיד אל המסדרון, וכמו בחבלי קסם נמשכתי אל הדלת הסמוכה לחדרי, דפקתי בדלת, ושני בחורים, שאחר כך התברר לי כי הם חסידי חב"ד, פתחו לי את הדלת.
"פתחתי בשיחת נימוסין, ממנה הבנתי כי לפני עומדים שני תלמידי ישיבה חב"דיים,

ברכת אחים

ברכת מזל טוב לבבית לידידינו היקרים, חברינו לספסל הלימודים בשיבת תומכי תמימים
מרכז מלך המשיח - פלורידה, התמימים הנעלים, בעלי מדות טובות, עוסקים בצורכי ציבור
באמונה מתוך התקשרות איתנה באילנא דחיי

הת' **גד שלמה** שיחי' **קולטון**

והת' **מיכאל מאיר** שיחי' **מעטוף**

לרגל בואם בקשרי השידוכין עב"ג תחיינה

יהא רעוא מן שמיא, שיזכו להקים בית נאמן בישראל על יסודי התורה והיראה, בנין עדי עד
מלא ברכת ה' ברוב טובה וברכה ויזכו בתוך כלל ישראל לקבל פני משיח צדקנו בקרוב
ממש בהגלות נגלות עלינו מלכנו משיחנו תיכף ומיד ממש
יחי אדוננו מורינו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מרכז משיח 770

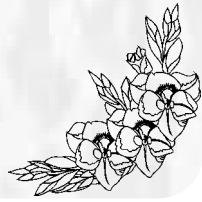
התמימים השלוחים:

אלמן אלפרוביץ	אלעזר הלל	מנדי חנזין	אורן סיבוני
שמוליק גלדציילר	יוסי וייסמן	עזראל יצחקי	חיים פרידלנד
שמוליק גלייזר	שמחה זילברשטרום	ישראל נמירובסקי	יוסי קעניג
מאיר דהאן	מנדי חממי	יוסקה סגל	דודי קפלן
			מנדי ריבקין

ההנהלה: ר' מרדכי ענתי גדעון דוק

פורט לודרדייל פלורידה

770

פגישה לא צפויה בליל שבת במלון בטקסס...

בשיחה שהתפתחה ביניהם אחר כך, סיפר גודינצקי ליאסי מה מניע אותו להעניק ערב כה יוקרתי ללא תשלום...

היה זה לפני ארבע שנים. באותה תקופה התחלתי להתקרב ליהדות. לאט, אבל בטוח התקדמתי בשמירת המצוות, עד שבשלב מסוים התחלתי לשמור שבת. באותה תקופה נסעתי לרגל עסקי לטקסס, וצירפתי אלי את בני משפחתי. מכיוון שידעתי שאאלץ לשהות שם בשבת, טלפנתי לפני הנסיעה לאחד הרבנים שהתגורר באזור, ושאלתי אותו אם אוכל להתארח אצלו בשבת. לאחר שנענה בחיוב לבקשתי, יצאתי בלב רגוע לנסיעה.

"ביום שישי בבוקר טלפנתי לביתו של הרב, וביקשתי להבטיח כי זוכר הוא את הבטחתו. הרב לא היה בבית, ורעייתו אמרה לי שהיא מאוד מצטערת, אבל הרב היה השבוע בנסיעה לא צפויה, והוא נוחת בחזרה רק בעוד שעות ספורות יחד עם קבוצת אנשים חשובים מאוד, שהוא חייב לארח אותם בביתו. 'אני ממש מצטערת, אבל במצב הנתון לא יהיה לנו מקום בשבילכם', אמרה לי הרבנית, והותירה אותי עומד בחדרי במלון כהלום רעם..."

"התעשתי די מהר, והבנתי שאין ברירה אחרת, אלא לעשות את השבת בבית המלון בו התאכסנו. ירדתי אפוא לעיר, קניתי חלות ויין ושאר מוצרים כשרים למהדרין, ופניתי לבית המלון כשלבי כואב על כך שאאלץ להעביר שבת של חולין. את השבת התחלתי לשמור לא מזמן, ועדיין לא ידעתי לנהל שולחן שבת אמיתי, שלא לדבר על דרשה בפרשת השבוע..."

"הערב ירד. התפללתי קבלת שבת, ולאחר מכן ישבנו אני, אשתי ושני ילדיי, סביב השולחן בחדרנו, לבד. בלב קיננה הרגשה מאוד לא נעימה. תחושת מועקה שכזאת. לפתע פתאום שמענו מעבר לקיר קולות

"הערב ירד. התפללתי קבלת שבת, ולאחר מכן ישבנו אני, אשתי ושני ילדיי, סביב השולחן בחדרנו, לבד. בלב קיננה הרגשה מאוד לא נעימה. תחושת מועקה שכזאת. לפתע פתאום שמענו מעבר לקיר קולות שרים. היטתי את אוזני ושמעתי כי זו שירת "שלום עליכם" ולאחר מכן הניגון הידוע של "אשת חיל". אינני יכול לתאר במילים את הרגשתי באותו רגע..."

מאת אברהם יעקבסון

ועוד עשרות רבות של ביקורי בית ושיחות נפש ארוכות. לקראת תום שהותם במקום הכריזו הפעילים החב"דיים על מופע זמר חסידי עם פעילי חב"ד במרכז הקהילתי הגדול ביותר של יהודי מקסיקו. הפעילים התרשמו שערב שכזה עשוי לגרום לקירוב לבבות בין אנשי הקהילה ופעילי חב"ד, ולהידוק הקשר בעתיד הקרוב.

נסיון אחרון, וכשגם הפעם נשמע קולו של גודינצקי במשיבון, השאיר לו יוסי הודעה מפורטת, וביקשו ליצור עמו קשר בהקדם האפשרי. לא חלפה שעה, והטלפון במשרדו הזמני של יוסי צלצל. שמואל גודינצקי היה על הקו.

— "קיבלתי את ההודעה שלך, אבל לפני שנמשיך לשוחח הלאה, רציתי לוודא האם אתה חסיד חב"ד?" — פתח גודינצקי את השיחה בשאלה לא-צפויה. יוסי השיב בחיוב, והופתע לשמוע את גודינצקי אומר לו שאם כן, הוא מעוניין להעניק את ההופעה במתנה כהוקרה לחסידי חב"ד — — —

רוסי חייג שוב את המספר המבוקש, המתין מספר שניות, ואז נשמע שוב, בפעם המי-יודע-כמה, המענה הקולי במשיבון. יוסי לא אוהב להשאיר הודעות במשיבונים, אולם נראה שהפעם לא תהיה לו ברירה. בעוד ימים ספורים אמור להיערך מופע הזמר החסידי עם הזמר **יהודה גלאנץ**, ובשיחה שהתקיימה ביניהם אמש, אמר לו גלאנץ שאם הוא רוצה הופעה מושלמת, עליו להזמין את **שמואל גודינצקי**. "הוא מספר 1 בסאונד ולייזר" — הסביר לו גלאנץ — "ובכל ההופעות שלי אני מקפיד להזמין אותו. זה עולה הרבה כסף אבל זה משתלם..." סיים בהטעמה.

ערב הזמר החסידי, היה אמור להיות גולת הכותרת של הפעילות החב"דית בשלושת החודשים האחרונים במקסיקו סיטי. באותם ימים טרם היה שליח במקסיקו, ולמדינה זו הגיעה קבוצת בחורים בראשות התי **יוסי סרוגו** שעשו חריש עמוק שכלל עשרות הרצאות בבתי הספר היהודיים,

מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

ברכות לראש משביר

בשמחה רבה ובכבוד הראוי הננו לאחל ולברך את כמ"ע האי גברא רבא
"אביר שבאבירים", מרא דאתרא וחבר הבד"צ דשכונת קראון הייטס

הרה"ג הרה"ח הרה"ת ר' **אברהם שליט"א אזדאבא**

וזוגתו הרבנית מרת **בלומא** תחי

לרגל השמחה במעונם בבוא בתם מרת **דבורה לאה** תחי בקשרי השידוכין

עב"ג מבחירי ומצוייני התמימים הת' **דוד שי** שיינ

בן ידידנו מנכבדי תושבי השכונה הרה"ח ר' **אליהו** וזוגתו שיחיו **שיין**

יהי רצון מלפני השי"ת שיהא זה בנין עדי-עד בית חסידי אמיתי
מלא ברכת ה' בגו"ר ושיהא ביתם בית חב"ד לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח
ולתפארת המשפחות הנכבדות ובמהרה יזכו יחד עם כל בית ישראל ל"ישמע
בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה"
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונכריז לפניו:
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

הדרך לגאולה

מאת: יהושע מנחם

לימוד וטייון בענייני משיח וגאולה

עשה זאת בעצמך

מצד עצמם מתעלים לקדושה – ישנם שתי דרגות: זיכוד המגיע מצד ההארה העליונה, וזיכוד המגיע "נטור" מצד המטה – ללא שום השפעה מלמעלה.

בתורת החסידות נמשל הענין לרב המלמד דבר חכמה לתלמידו: לעיתים מלמד הרב ענין מסויים ומבארו בטוב טעם, והדבר חודר אצל התלמיד עד כדי כך – שיכול הוא להמשיך ולהרחיב את הענין **בכח עצמו**, ולהגיע לעומק נוסף **אותו לא ביאר הרב** – "מבין דבר מתוך דבר".

והנמשל: האור האלוקי חודר בגשמיות – עד שהיא עצמה מתהפכת לקדושה, קדושה "עצמאית" שאינה תלויה בהארה מלמעלה; שהרי הקדושה נשארת אף לאחר סילוק ההארה.

אמנם, בעיון מעמיק מובן כי אין זו קדושה עצמית מוחלטת. נחזור למשל: האם ניתן לומר כי התלמיד אכן השכיל והבין את הדבר בכח עצמו לגמרי? הרי את **היכולת** להגיע בכח עצמו לחקר העניין – העניק לו הרב. את הרובד הראשון במושכל ביאר הרב, **ולאחר מכן** יכול היה התלמיד להגיע לרובד העמוק יותר. אך כיצד יכול היה התלמיד להגיע בעצמו לרובד זה? – דוקא לאחר הקדמת החלק הראשון שקיבל מהרב.

וכן הוא בנמשל: גם כאשר מדובר בהארה אלוקית החודרת בגשמיות, וזו התעלתה ממדרגתה ונהפכה **בעצמה** לקדושה (ולא רק כ"כלי" **לאור** המאיר בה) – עדיין אין זה מכריח כי מדובר בהתעלות **בכוחה** של הגשמיות. יתכן כי זה גופא, זיכוד הגשמיות – נעשה דוקא בהקדמת ועל-ידי ההארה מלמעלה.

הצדיק והבעל-תשובה

וזה אכן ההבדל בין הבית הראשון והשני: הובא בפרק הקודם כי בזמן בית ראשון היו בני ישראל בדרגת צדיקים. אך בבית שני, לאחר **שתוקן** החטא בעטיו נחרב הבית הראשון ונבנה הבית השני – היו אז במדרגת

מסתבר כי ה"נוסחה" הטובה ביותר לקיום בית המקדש היא מעורבות מירבית של בני ישראל בבנייתו: ככל שבני ישראל משקיעים יותר – כך הוא קיים לאורך זמן במקומו

◆ ככל שה"ועשו לי מקדש", באו יותר לידי ביטוי, כך ה"ושכנתי בתוכם", השראת השכינה, הינה באופן קבוע

ונצחי ◆ אלא שאם כן, מדוע הבית השלישי – אותו יבנה הקב"ה – דווקא הוא יתקיים לנצח?

הקדושה היתה (ביחס לבית המקדש) באופן של "מלמעלה למטה" – קדושה נעלית המאירה בגשמיות, אך הגשמיות עצמה נותרת כשהייתה ואינה מתעלית מדרגתה. ולכן קיומה הוא רק בזמן שההארה מלמעלה נמשכת, כלומר רק בזמן שהמשכן קיים במקום, אך ברגע שנקר ממקום זה שוב לא נותרת קדושה בקרקע.

קדושה "עצמאית" לגמרי
בענין זה – זיכוד הנבראים, עד שהם

סיומו של הפרק הקודם עסק בהבדל שבין שלושת בתי המקדש, ומעלתו של הבית השלישי על גבי קודמיו. להלן נתייחס לנושא זה ביתר פירוט.

התבאר כבר, כי באופן כללי מעלתם של בתי המקדש היא בכך שאור הקדושה שהאיר בהם היה באופן של "מלמטה למעלה": הדברים הגשמיים עצמם (ועד למין הדומם, הנמוך ביותר) – התעלו, ומעתה נעשו **הם עצמם קדושים**, ובקדושה הנשארת אף לאחר החורבן. שכן הקדושה חדרה אפילו בקרקע עליה עומד המקדש [מה שאין כן במשכן, בו

בעלי-תשובה. וזה מההבדלים בין עבודת הצדיקים לעבודת הבעלי-תשובה: עבודת הצדיקים הינה מצד גילוי האור מלמעלה, לעומת עבודת הבעלי-תשובה הנעשית לגמרי מלמטה, מצד עצמם.

וההסבר בכך:

בשעה שצדיק מקיים את מצוות התורה ופועל זיכוד בעולם, אמנם הוא **עצמו** מקיים את המצוות – אך לאמיתו של דבר אין זה קיום "עצמאי" לגמרי, שהרי בנשמת הצדיק מאיר האור האלוקי בגלוי, הקירבה לאלוקות הינה בשיא ההתגלות, ו**ממילא** מקיים הוא את רצון הבורא. נמצא אם כן, כי בדקות, פעולותיו ומעשיו הטובים אינם מיוזמתו כביכול, הם תוצאה בלתי נמנעת מקירבתו לאלוקות.

אמנם, כשמדובר על בעל תשובה – האם החלטתו לחזור בתשובה ולנטוש את עברו הרע הייתה מחמת גילוי אור אלוקי כל שהוא? הרי אדרבה – **להיפך**: בטרם חזר בתשובה הוא נמצא במצב של **ריחוק וניתוק** (בחיצוניות) מכל דבר שבקדושה, האם במצב כזה שייך בכלל שירגיש איזה גילוי אור? כאן מתבטאת ה"עצמאות המושלמת" – הזיכוד נפעל מצד **התחתון עצמו**, מלמטה, מאחר ומהותו **האמיתית** של כל יהודי באשר הוא היא אלוקות, יכול הוא לפתע "לתפוס את עצמו" ולעשות תפנית חדה – ממעמדו ומצבו לכיוון הקדושה.

זהו גם החילוק בין הבית הראשון לשני: בבית הראשון, מדרגת הצדיקים, הקדושה אכן **חזרה** בעולם, חלקי המקדש הגשמיים עצמם אכן התעלו לקדושה – אך כל זה היה תוצאה **מהאור** שבא מלמעלה. לא היה זיכוד **עצמי** של העולם. אמנם, בבית השני, מדרגת הבעלי-תשובה, היה ענין נעלה יותר (מבחינה מסויימת): הגשמיות מצד עצמה הזדככה והפכה למקדש לה'.

נחמה כפולה

ככל אחד משני אופנים אלו – מעלה שאין בזולתו:

בבית הראשון, מדרגת הצדיקים – **האור** השורה בבית המקדש נעלה יותר מהאור שהתגלה בבית השני. זאת מאחר והצדיקים **מוכשרים יותר** לקבלת האור האלוקי מאשר הבעלי-תשובה, הם שייכים לדרגות נעלות יותר. לאידך, מאחר ועבודת הבעלי-תשובה נעשית מצד המטה עצמו – הרי היא **חודרת יותר** במטה. זה אמנם אור פחות נעלה, אך

הוא חודר בפנימיות יותר.

ומעניין כיצד על פי ביאור פנימי זה מתבאר גם חילוק **בהלכה** בין בית המקדש הראשון והשני:

מחד, לגבי כמה וכמה דינים, קדושת ארץ ישראל היתה נעלית יותר בזמן בית ראשון. למשל מצות יובל והמצוות הקשורות בה – שהרי מצוות רבות נוהגות רק "בזמן שהיובל נוהג" –

נהגה רק בזמן בית ראשון ולא בזמן בית שני. לאידך, נצחיות הקדושה וקיומה אף לאחר החורבן – הייתה דוקא בבית השני **ולא בראשון**. הקדושה שהייתה בזמן בית ראשון

אם בבית ראשון היה ענין הדרישה אך ורק בנוגע למקום המקדש, הרי שבבית שני גם צורת הבנין לא היתה ברורה כלל וכלל – וכפי שמתאר הרמב"ם, אשר בית שני נבנה "כבנין שלמה ומעין דברים המפורשים ביחזקאל". כלומר, לא היה להם מידע מדויק כיצד צריך להבנות בית המקדש, והיו צריכים להתייגע רבות עד שהגיעו לחקר הדבר

אכן התבטלה לאחר החורבן, דוקא הקדושה של בית שני נשארה אף לאחר החורבן, "קדושה שניה קידשה לשעתה וקידשה לעתיד לבוא". – מהו הטעם לחילוק דו-צדדי זה?

על פי המבואר לעיל הרי זה מדויק במאד: בבית ראשון, עבודת הצדיקים מצד ה"למעלה" – הקדושה אכן **נעלית** יותר, לכן גם קדושת ארץ ישראל בכלל (המושפעת מקדושת המקדש) נעלית יותר בזמן בית ראשון. אך לגבי **חזירת** הקדושה במקום הגשמי עצמו – מאחר וזה מצד ה"מעלה" אין זה נתפס כל כך ב"מטה". דוקא בבית השני

שהקדושה באה מצד הלמטה (ולכן היתה קדושה פחות נעלית) – הקדושה היא נצחית, שהרי המטה עצמו נהפך לקדושה.

השלימות האמיתית תהיה לעתיד לבוא, בבית השלישי: גילוי האור האלוקי הנעלה ביותר, ויחד עם זאת אור ה"נתפס" בתוך הגשמיות עצמה.

וזהו שנאמר "נחמו נחמו עמי", ואומר על כך המדרש כי נחמה אחת היא על בית ראשון והשניה על בית שני. נשאלת השאלה: מאחר ותוכן הנחמה הוא שביית המקדש **יחזור ויבנה**, מה שייך אם כן נחמה נפרדת על כל בית, הרי ברגע שנבנה בית המקדש מתמלא החסרון של הבית הראשון והשני כאחד? אך על פי האמור לעיל מובן היטב: מאחר ובכל בית מעלה שאין בזולתו, מנחם הקב"ה את עם ישראל ומבטיח להם כי בבנין בית המקדש השלישי יתמלאו שתי החסרונות: זה של בית ראשון וזה של הבית השני.

חפירת בארות

הביאור עד כה הוא רק בנוגע למהותם **הפנימית** וגילוי האור בשתי בתי המקדש, במקביל למצבם הרוחני של בני ישראל. אמנם, לא ניכר **הבדל** כלשהו בבתי המקדש עצמם (בבניינם) בין הבית הראשון לשני.

אך במקום אחר מבואר, אשר בפרט מסויים, מעלתו של הבית השני התבטאה **בפועל** באופן בנייתו:

מבואר ברמב"ן על התורה, בנוגע לסיפור הבארות שחפר יצחק אבינו, כי "יש בדבר ענין נסתר בתוכו, להודיע דבר העתיד, כי באר מים חיים ירמזו לבית אלוקים אשר יעשו בניו של יצחק". אותן בארות רומזות לבתי המקדש שנבנו על ידי בני ישראל, בניו של יצחק.

מהו הקשר בין בארות לבית

המקדש?

הביאור בכך הוא: באופן כללי ישנם שלשה סוגי מאגרי מים (המוזכרים בהלכה בנוגע לדיני מקוואות): **מקוה** מים – הנעשה בידי אדם, **מעין** – שהוא בידי שמים ואין יד אדם נוגעת בו, ו**באר**. הבאר מהווה שילוב בין שני הסוגים הראשונים: מצד אחד, עשייתו כרוכה בעבודת ויגיעת האדם, אך לאידך, נביעת המים נעשית על ידי פעולת האדם אלא ממילא – בשעה שהאדם חופר בקרקע ומסיר את העפר, פורצים המים מאליהם אל מעל לפני הקרקע.

הסיבה לכך שבית המקדש נמשל לבאר

היא, מאחר וזוהי מהותו העיקרית של בית המקדש: "יעשו לי מקדש", ואזי – ושכנתי בתוכם". לפני ה' – ושכנתי" מוכרחת להיות ההקדמה מצד האדם, "ועשו". הקב"ה קבע כי השראת השכינה בבית המקדש (במשכן) תבוא דוקא על ידי פעולת בני ישראל, הם אלו **העושים** ("חופרים" ומכשירים את הגשמיות –) את המקדש, ודוקא אז "פורצת" ומתגלית השכינה בעולם הזה הגשמי.

בהתאם לזאת מבואר, כי ככל שרמת מעורבותם של בני ישראל ויגיעתם בהכנת המקדש גדולה יותר – כך גם השראת השכינה במקום הינה יותר בתוקף ובקביעות יותר, ללא שינוי.

וזו הסיבה לכך שהבית השני היה קבוע במקומו למשך זמן ארוך יותר מזה של הבית הראשון: **בניית המקדש** השני בפועל, נעשתה על ידי עבודת בני ישראל באופן משמעותי הרבה יותר מאשר בבית הראשון. כדלהלן.

מצוה לדרוש

נתחיל מהמשכן: כמה מאמץ השקיעו בני ישראל בהקמת המשכן? מסתבר כי לא הרבה. הקב"ה הרי הראה למשה בצורה מפורטת ומדוייקת לפרטי פרטים את צורת המשכן, "כמשפטו אשר הראת בהרי". לא נצרך שום מאמץ מיוחד מצד בני ישראל לדון כיצד בדיוק יש להקים את המשכן.

בבית המקדש הראשון, על אף שגם בו נאמר "הכל בכתב מיד ה' עלי השכיל" – דוד המלך מעיד כי תבניתו של בית המקדש נמסרה לו משמים – אך בשונה מהמהשכן,

נעשתה בניית הבית על-ידי ציבור עצום מבני ישראל ובמשך זמן ארוך ביותר. מה גם שהבניה לא נעשתה על ידי דוד עצמו שראה את הנבואה, אלא על ידי שלמה בנו.

יתירה מכך: על הפסוק "לשכנו **תדרשו** ובאת שמה" אומר המדרש, כי מוטלת חובה על בני ישראל **לדרוש** ולחפש אחר מקומו של בית המקדש ולא לחכות בחיבוק ידיים לנביא שיודיע להם בדיוק היכן מקומו של המקדש. רק **לאחר** שתדרשו ותחפש בעצמך – אז יאמר לך הנביא. ומפרש המדרש כי כך אכן נהג דוד – "זכור ה' לדוד את כל ענותו אשר נשבע לה'. . . אם אתן שנת לעיני. . . **עד אמצא מקום לה'** משכנות לאבירי יעקב". דוד המלך לא נח ולא שקט וחיפש בעצמו את מקומו של בית המקדש, ורק **לאחר מכן** נמסר לו המקום על ידי הנביא. נמצא איפוא כי לעומת המשכן, הרי בבניית בית המקדש השקיעו בני ישראל עבודה ומאמץ מרובים.

כשנמשיך הלאה, נמצא כי בבית השני היה ענין ה"דרישה" – היגיעה מצד בני ישראל, עוד יותר מאשר בבית ראשון. אם בבית ראשון היה ענין הדרישה אך ורק בנוגע **למקום** המקדש, הרי שבבית שני גם **צורת הבנין** לא היתה ברורה כלל וכלל – וכפי שמתאר הרמב"ם, אשר בית שני נבנה "כבנין שלמה **ומעין** דברים המפורשים ביחזקאל". כלומר, לא היה להם מידע מדוייק כיצד צריך להבנות בית המקדש, והיו צריכים להתייגע רבות עד שהגיעו לחקר הדבר.

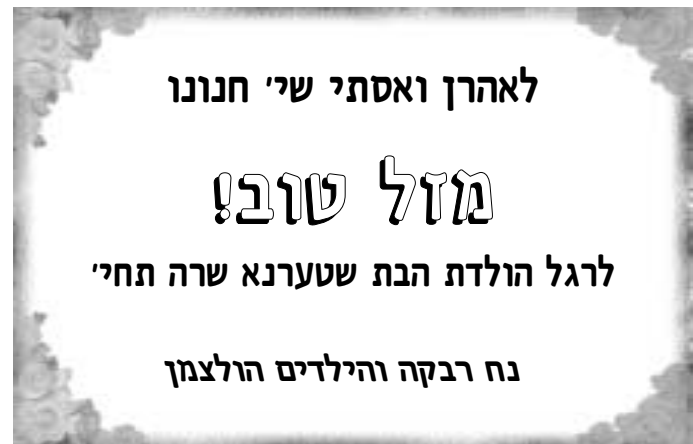
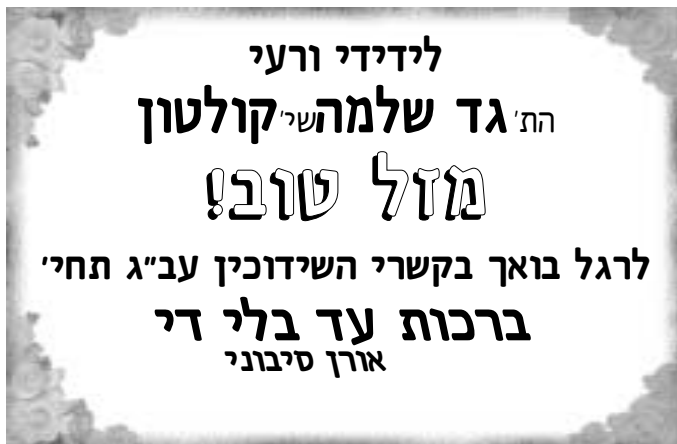
ומעל הכל: בעוד ובבית הראשון ה**צינוי** על הבניה היה מהקב"ה, מלמעלה, על ידי הוראת נביא – הרי בבניית הבית שני החלה

מ... **צינוי של כורש!** כלומר, גם ה"יוזמה" לא באה מלמעלה אלא מלמטה. כך ניתן לראות בבירור בכל פרט ופרט כיצד בבית שני הושקעה עבודה ומעורבות רבה יותר מצד בני ישראל. ה"ועשו" לי מקדש – עשיית בני ישראל, תפסה מקום מרכזי יותר בבית השני מאשר בבית הראשון.

ועל פי המבואר לעיל מובן, כי בהתאם למידת פעולת בני ישראל בבניית המקדש – כך הקדושה החודרת בו פנימית ועמוקה יותר. זו הסיבה שהבית השני עמד על תילו זמן ארוך יותר מהראשון – "גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון יותר מן הראשון" "גדול בבנין ובשנים" – מאחר **והקביעות** תלויה בפעולות בני ישראל.

אלא שעל פי המבואר נשאלת השאלה: מדוע אם כן הבית השלישי ש"בנוי ומשוכלל **ירד מן השמים**" "בנינא דקודשא בריך הוא" – ללא מגע יד אדם – דוקא הוא יתקיים לנצח? הרי על פי האמור, לכאורה ה"מתכוון" לנצחיות הוא הפוך: ככל שמעורבת בו יותר נגיעת ידי עם ישראל – כן הוא קים לאורך ימים. מדוע אם כן דוקא הבית השלישי יתקיים לנצח?

התשובה לכך היא: לאמיתו של דבר, דוקא בבית השלישי משתתפים בני ישראל באופן החזק ביותר! אמת אמנם כי **בפועל** יבנה בית המקדש בידי הקב"ה, אך זאת דוקא מצד עבודתם של בני ישראל **במשך כל זמן הגלות** – שזוהי השלימות הנעלית ביותר בענין העשייה ועבודה, אשר דוקא היא גורמת ומביאה לכך שהמקדש יתקיים בקיום נצחי. [מקורות: לקו"ש ח"ט פ' ואתחנן. ח"ל פ' תולדות]

מזדעדה

מפדה משיח

אשלה מאוחר

יזתר

מוצאי 'שבת שירה', פרשת בשלה, אור לח"י שבת

שבכתר האימפריה החסידית שם, מוסדות החינוך 'סיני', בהם לומדים למעלה מ-2000 ילדים וילדות, בחינוך יהודי וחסידים על טהרת הקודש.

הרב פוונזר הציג תחילה את כל אחד מחבריו ושותפיו למלאכת הקודש, לקול תשואות ומחיאאות הכפיים של הקהל. אחר כך נשא דברים אחד מראשי ישיבת חב"ד בברינוא, הרב **יוסף דוד הכהן**, ובהם פילפול מעמיק בנושא מצוות ציצית שאת לימוד הילכותיה ברמב"ם סיימנו זה עתה. הוא עמד על כך שישנו לכאורה ניגוד מסוים במצווה זו, כאשר מצד אחד קיומה שקול כנגד כל המצוות ומי שעובר עליה נענש, ומהעבר האחר, אין כל חובה ללבוש ארבע כנפות על-מנת שתחול החובה של קיום מצווה זו. את הסתירה הזו, לכאורה, ישב הרב כהן בשפה ברורה ובהסברה נפלאה, כך שכל הציבור שמע בהנאה והקשיב לכל מילה שהוציא מפיו.

בהמשך הערב הוקרן על גבי מסך הווידאו סרט מיוחד שהפיקו מוסדות 'סיני', בו רואים כיצד עוברים חברי קרן הבנין של המוסדות בחלוקת דולרים ומגישים לרבי מה"מ את דגם הבניין הראשון של המוסדות; את מנהל המוסדות הרה"ג **הלל פוונזר**, אב"ד בי"ד רבני חב"ד צרפת, כשהוא עובר אצל הרבי מה"מ בחלוקת דולרים ביום ראשון כיו אדר ראשון ה'תשנ"ב (החלוקה האחרונה לעת-עתה לציבור הרחב) וזוכה לברכות רבות מפיו הקדוש; את הנחות אבן-הפינה לשני הבניינים המפוארים של המוסדות, ואת הנחת אבן-הפינה של הבניין השלישי שנבנה בימים אלו בהשתתפותם של הרבה מכובדים – ביניהם נשיא צרפת, ראש עיריית פריז המסייע רבות לשלוחים בעירו, ראש-ממשלת ישראל לשעבר מר יצחק שמיר שהגיע במיוחד לאירוע – אשר כולם שיבחו ורוממו את מפעליו של הרבי מה"מ ואת מסירותם הרבה של שלוחיו (פרטים נוספים על ההתוועדות והרבנים שדיברו בה – בכתבה המיוחדת שפורסמה בגיליון הקודם).

יום ראשון, ח"י שבת

בתפילת שחרית במנייניו של הרבי מה"מ השתתף נער שהיום החל להניח תפילין, כך שלאחר התפילה התיישבו הנוכחים להתוועדות שבה הוא חזר על האות הראשונה מהמאמר לבר-מצווה, כפי שנוהגים רבים, וזאת בשפה ברורה ובלשון קולחת.

בסידרי הישיבה החל היום נוהג חדש: החל מהשבוע

בתום ההבדלה כובו בהדרגה אורות היזאלי הגדול. כל הנוכחים היפנו את מבטם לציודו הדרומי של 770, אל מעל לבימת ההתוועדות, שם שוכן דרך קבע מסך הווידאו. על המסך הוקרן קטע קצר מהתוועדות הרבי מלך המשיח שליט"א בשנת תשנ"ב. לאחר ההתוועדות נראתה בקלטת שירת השיר מהפרק של הרבי באותה השנה, וכל הקהל הצטרף לשירת המילים, האקטואליות מאוד לזמנינו: "שובה שובה ה' עד מתי... יראה אל עבדיך...". לאחר הקטע מההתוועדות ראו את ההבדלה במוצאי-שבת כ"ב שבת תשנ"ג, שאחריה שירת "יחי אדוננו" בעידודו של הרבי. כל הנאספים הצטרפו לשירה האדירה שבקעה ממכשיר הווידאו, תוך שהם מיחלים ומתפללים לרגע הגדול, בו נזכה לראות את הרבי בגשמיות, כמקדם.

לאחר מכן החלו הממונים לסדר את שולחנות 770 להתוועדות 'מלווה מלכה' גדולה שתערך הערב, לכבוד האורחים הרבים שהגיעו מצרפת. הסעודה שולבה בהתוועדות חסידים לרגל סיום הלכות ציצית בהרמב"ם, כנהוג ב-770 על פי הוראת הרבי.

בינתיים התקבצו עשרות תמימים ביזאלי הקטן, לשמיעת הפילפול העיוני השבועי. השבוע נמסר הפילפול מפי התמים **אפרים מרזל**, שביאר בהרחבה רבה את הנושא של 'הכחשה תחילת הזמה', בהביאו את דעות הראשונים והאחרונים בנידון וחילוקי שיטותיהם. ההסבר שהובא מתוך בקיאות בנושא ריתק את התמימים, שהאזינו ברוב קשב שעה ארוכה.

מספר שעות לאחר צאת השבת התקבצו ל-770 מאות אברכים ותמימים, כשמתוכם בולטים חברי הקבוצה הצרפתית בשפתם המתגלגלת ובהתרגשותם הרבה. כל הציבור היסב מסביב לשולחנות הערוכים בטוב טעם וגדושים בכל טוב, והגבאי הרב **מנחם נחום גרליצקי** פתח את הערב בתזכורת על הוראת הרבי מה"מ שליט"א לערוך סעודת מצווה בתום סיום הלכות בלימוד השיעור היומי ברמב"ם. כן בירך את הנוכחים, ובמיוחד את האורחים מצרפת וממקומות אחרים שהגיעו ל-770 כדי לשהות במחיצתו של הרבי מה"מ בישיבת שירה. אחר כך הציג את מנחה ה'מלווה מלכה', השליח הרב **יוסף יצחק פוונזר**, המנהל ביד רמה – ובראשות אביו השליח הרב **הלל פוונזר** – את מוסדות חב"ד בפריז, ובמיוחד את היהלום

זה והלאה ימסור בכל יום המשגיח בישיבה, הרב **יקותיאל פלדמן**, שיעור לכיתה של תמימים שהגיעו מאחת הישיבות, כך שבמשך השבוע כולו יועבר השיעור לכל הקבוצות. את מתן השיעורים יזמו ראש הישיבה הרב **שניאור זלמן לבקובסקי** וכן הרב פלדמן עצמו, אשר נודע זה מכבר כמגיד-שיעור מעולה המרתק את שומעיו בשיעורים קולחים ומעניינים.

הערב ערך אחד מתושבי השכונה ב-770 התוועדות מיוחדת לרגל יום הולדתו. במהלך ההתוועדות חזר האברך על מאמר חסידות בעל-פה, וסיפר, שבתחילה חשב לערוך את ההתוועדות בביתו, אך אחר כך חש כי המקום המתאים ביותר לקיום ציווי של הרבי מה"מ, בנוגע לעריכת התוועדות ביום הולדת, הוא 770, ולכן הגיע לכאן וערך פה את התוועדות, וממנו יראו וכן יעשו.

יום שלישי, כ' שבט

האלוקים. כך גם היה בשנות נשיאותו של הרבי שליט"א. בתחילה כל הנושא של זהותו של מלך המשיח היה מסור רק לעליונים, עד שכל מי שרק ניסה ולו ברמז קל, להצביע על הרבי מה"מ כמלך המשיח, בין אם זה בפרסום, בשירה או בספרים, קיבל מענה חריף ביותר מהרבי. ואילו משנות הנו"ן החלה תקופה חדשה, בה הותר לפרסם לכל את זהותו של הרבי שליט"א כמלך המשיח. כשם שלא יעלה בדעת אף אחד לזעוק על כך שהתורה ירדה למטה למרות הגזירה דעליונים לא ירדו למטה, כך לא צריך להירתע מאותם שאומרים שהרבי בעצמו אסר ושלל את הפירסום אודותיו כמלך המשיח, תוך שהם מסתמכים על התבטאויותיו בתקופה הקודמת.

לאחר תפילת שחרית במניינו הקדוש של הרבי מה"מ חלפה ליד 770 הלווייתו של הרה"ח **אברהם טעוועל** ע"ה, מזקני ונכבדי תושבי שכונת קראון-הייטס, אשר הלך לעולמו אתמול לאחר מחלה ממושכת ויסורים רבים. הלוואי שלא נזדקק יותר לדיווח שכזה, ונוכה ליעודים "ומחה הוי' דמעיה מעל כל פנים", "והקיצו ורננו שוכני עפרי".

ולדברים משמחים: היום בבוקר ערך המשפיע הרב **חיים שלום זובער ליפסקר** התוועדות ב-770 לציון הגיע בנו לגיל המצוות. במהלך ההתוועדות, שארכה משך זמן נכבד, עמד הרב ליפסקר על משמעות גיל י"ג לפי תורת החסידות, ועל העניין שבנוגע לימצויה נקרא הנער 'בר', שהוא 'בן', ואילו אדם החוטא נקרא 'בעלי עבירה'. זאת משום שמצווה אי-אפשר להינתק, כפי שבן לא יכול להינתק מאביו, אך לעומת זאת מעבירה אפשר להיפרד, כפי שבעל יכול להינתק מאישתו. במשך היום המשיכו להגיע המוני האורחות מכל קצוות תבל ל-770, לרגל יום היאצייט של אשת הרבי מה"מ, הרבנית הצדקנית מרת **חיה מושקא** ע"ה, החל בכ"ב שבט.

יום שני, י"ט שבט

הערב התקיימה בפינה הצפונית מזרחית של 770, מתחת לעזרת נשים, התוועדות יום הולדת של אחד התמימים, אשר שולבה בשיעור השבועי הנערך שם מידי יום שני. בהתוועדות זו השתתף שליח הרבי מה"מ למדינת הודו, הרב **נחמן נחמנסון**. הוא סיפר סיפורים מרתקים ממקום שליחותו ותיאר את שיתוף הפעולה המעניין הקיים בהודו בין בית חב"ד ובין גורמים חרדיים שונים, אלו שבדרך כלל אינם להוטים לשתף פעולה עם פעילי חב"ד ואף יותר מכך..

בין הדברים שדוברו בהתוועדות, ראוי לציין את ההקשר המעניין שערך הרב נחמנסון בין תקופתנו לתקופה עליה אנו קוראים בפרשת השבוע. וכך הסביר: לפני מתן-תורה היתה מציאות של תורה בעולמות העליונים בלבד ולא ירדה לעולם הזה, עד כדי כך שהייתה גזרה שיעליונים לא ירדו למטה ותחתונים לא יעלו למעלה. בעת מתן-תורה נשבר הסטאטוס הזה, הקב"ה ירד להר סיני ומשה רבינו עלה אל

המשפיע הרב **מיכאל גולומב** התוועד הערב עם התמימים שלמדו בשנה שעברה בישיבת 'תורת אמת' בירושלים. בין יתר הדברים שנאמרו בהתוועדות הוא סיפר על ההתוועדות האחרונה – לעת-עתה – שהייתה במתכונת הרגילה של ימות החול, בט"ו בשבט תשמ"ח, בה הרבי תבע מהבחורים לומר פילפולים בנגלה ובתורת החסידות. באותם הימים היה נהוג שאחד מתלמידי התמימים היה אומר פילפול בתורת החסידות בליל שבת קודש, וביום שבת שלאחר הסתלקות הרבנית היה אמור הוא, שהיה אז תלמיד בישיבה, לשאת פילפול, אולם לאחר הסתלקותה של הרבנית הודיע להנהלת הישיבה שעקב ההתפתחות המצערות הוא אינו יכול לעשות זאת. חברי ההנהלה אמרו לו כי לאור השיחה של הרבי בהתוועדות של ט"ו בשבט, הרי שדווקא עכשיו זהו הזמן המתאים לכך, וכך הוא אמנם עשה. לאחר מספר ימים הכניסו לרבי דו"ח, ובין העניינים שנכתבו בו צוינה גם העובדה שבלייל שבת נמסר פילפול בחסידות כרגיל. התשובה שיצאה מהרבי על קיום השיעור הייתה שהדבר גרם נחת רוח, והאילו והזמן גרמא בין ט"ו בשבט וכ"ב בשבט. לאור זאת, שבדידיה הווה עובדא, עורר עתה הרב גולומב את תלמידי התמימים להשקיע יותר בלימוד עיוני וכתובת

יום חמישי, כ"ב שבט

חידושים בתורת החסידות, שיש בכך תועלת מרובה בכל העניינים. תלמידי התמימים מה'קבוצה' של השנה שעברה, תשי"ס, קיימו היום התוועדות רעים לבבית בה השתתפו כל התמימים מה'קבוצה' שעדיין לא יצאו לשליחות ושוהים ב-770. ההתוועדות נפתחה בשיחת הרבי שנאמרה בקשר לכתבת ספר-תורה לעילוי נשמת הרבנית, ונמשכה בכך שכל התמימים התוועדו ביניהם באחוה ורעות כיאה לבניו של הרבי השוהים בדי אמותיו. בסיומה נמסרו דרישות שלום לתמימים הנמצאים בשליחות בכל רחבי העולם, מהודו שבמזרח אסיה ועד גרמניה שבמערב אירופה.

התוועדות עם השלוחים הרב חיים סלונים והרב שניאור זלמן בלומנפלד

הרבני משה"מ על הרבנית: 'גם היא יודעת ויכולה לברך'. במשך היום ניכרה אצל התמימים התכונה האופיינית לימי ההסתלקות, בין אם זה בלימוד משניות או בנתינת צדקה, בה נהגו התמימים הידור מיוחד כשכל אחד מקפיד לתת לצדקה סכום השווה ל-470 מטבעות, שהם בגימטריה שמה המלא של הרבנית חיה מושקא נ"ע, כפי שביקש הרבי באחת השיחות שנאמרו ליום הסתלקותה.

לאחר סיום הסדרים הוקרנה ביזאלי הקטן התוועדותו של הרבי ממוצאי יו"ד שבט תשמ"א. המוני תמימים צפו בהתוועדות, ואלו שלהם מגבלה בהבנת השפה האידיית עקבו אחרי מילותיו הקדושות של הרבי בעזרת ספרי ההתוועדות המתורגמים לעברית.

לאחר השיעור העיוני השבועי בנושא גאולה ומשיח נערכה ברוב פאר והדר התוועדות לרגל סיום הלכות מילה בהרמב"ם, בהשתתפות שליח הרבי למדינת פרו שבדרום אמריקה, הרב **שניאור זלמן בלומנפלד**, וגיסו הרב **חיים סלונים**, שליח הרבי לעיר דז'ון שבצרפת. במהלך ההתוועדות שיחזר הרב **יקותיאל מנחם ראפ** את ביקורו של האדמו"ר בעל ה'פני מנחם' מגור זצ"ל אצל הרבי שליט"א, בשנת תשל"ז, עוד בטרם נתמנה לאדמו"ר מגור, ועל הכבוד הרב שחלק לו הרבי, שהתבטא בין היתר בכך שהורה להביא לו כיסא לתפילת ערבית ולהעמידו ליד הכיסא שלו. הרבי אף ליווה אותו ביציאתו מ-770.

יום רביעי, כ"א שבט

ככאב רב ובזעזוע עמוק התקבלה כאן הידיעה המחרידה אודות פיגוע הדריסה האיום שארע היום בארץ-הקודש, בו נרצחו שמונה יהודים הי"ד ועשרות נפצעו. הדבר מצא את ביטויו בצורה בולטת בהתעוררות המיוחדת שהיתה היום באמירה היומית של פרקי התהילים לזכותם של תושבי ארץ ישראל, לאחר תפילת מנחה.

לאחר שקיעת החמה הודלקו ליד עמוד השליח ציבור חמישה נרות שעווה, בהם שניים גדולים ועבים, לעילוי נשמת הרבנית הצידקנית מרת חיה מושקא ע"ה, אשת כ"ק אד"ש מה"מ. כמו כן הודלקו חמישה נרות נשמה בכל הסטנדרים הרבים הפזורים ברחבי היזאלי הגדול.

בכולל 'תפארת זקנים' שליד העזרת נשים נערכה הערב התוועדות של התמימים שלמדו בשנה שעברה בישיבות חב"ד בצפת ובחיפה. במהלך ההתוועדות המעניינת התגלגלו הדברים לשוחח על חלומות בהם נראה הרבי מה"מ, ובתוך כך – להפתעת רבים – החלו רבים

הרב ראפ סיפר עוד שכשהגיע היפני מנחם' לשדה התעופה בניו-יורק על מנת לשוב לארץ ישראל, הציגוהו בפניו מלוויי אותו, את הרב ראפ, כמנהל בית חב"ד בשדה התעופה, והיפני מנחם' הביע התעניינות רבה בפעילות הנערכת במקום במשך כל השנה. הרב ראפ רצה להציל מפניו משהו מן השיחה שהייתה לו עם הרבי, אולם היפני מנחם' לא אמר מאומה ממה שדובר עימו ורק אמר כך: "כולם מדברים על כך שהרבי מליובאוויטש יושב בניו-יורק ואומר ליהודים בארץ-הקודש כיצד הם צריכים לנהל את חייהם (היה זה בתקופה שהרבי ניהל מלחמה חסרת פשרות בנושא תיקון החוק האומלל של 'מיהו יהודי'), אז רצוי שידעו אותם מלעזים שאין אדם בעולם שחי את ארץ ישראל 24 שעות ביממה כמו הרבי מליובאוויטש!".

יום שישי, כ"ג שבט, ערש"ק פרשת יתרו

אחד המקומות המעניינים ב-770 בימי שישי נמצא בכיתת הלימוד שבמרפת. מיד לאחר תפילת שחרית נפתחת שם חנות המבצעים סנטר', בה נמכרים לתמימים היוצאים למבצעים ביום שישי כל האמצעים להם הם נזקקים, והרי מבחר קטן ממה שניתן לרכוש שם: כל עלוני השבת במגוון שפות, נוסח קריאת-שמע בחמש שפות, עלוני משיח וגאולה, מים המעורבים במימי המקווה בו טבל הרבי, יין מיכוס של ברכה, ועוד ועוד. לקראת החגים יוצא הימבצעים סנטר' במבצעים מיוחדים שנועדו לשמור ולחזק את הקשר בין התמימים ומקורביהם, וכבר בימים אלו מופץ מטעמים דף הזמנות לשלושה סוגים של משלוחי מנות, אותם יכלו לחלק לאנשים עמם מניחים תפילין בכל שבוע, במיוחד השנה שחג הפורים חל ביום שישי.

בתום תפילת ערבית של שבת במניינו של הרבי ישבו התמימים לסדר חסידות, שבמשך הזמן התקצר בגין התאחרות כניסת שבת. כחצי שעה לפני תומו נערך סדר ניגונים, כנהוג, ובשיאו חזר אחד התמימים על מאמר חסידות בעל-פה.

יום שבת קודש, כ"ד שבט, פרשת יתרו

השבוע נמשך הנהוג של רבים מהתמימים להשכים ולהגיע ל-770 לפני מניין התהילים, על מנת ללמוד חסידות, על אף שבסדרי הישיבה הרשמיים היסודי בשבת מברכים מתחיל בשעת התחלת התהילים.

כנהוג ב-770 בתקופה האחרונה, בהקשר למצב הקשה השורר בארץ ישראל, הרי שאת אמירת פירקו של הרבי שליט"א, וכן את פרק פ"ג המדבר על המלחמות שהיו על ישראל, אמרו החזן והקהל פסוק בפסוק, לזכות שלומם ובטחונם של תושבי ארץ-הקודש.

לאחר ברכת החודש עלה לבימת הקריאה הרב לוי יצחק גרליק וחזר בשפה האנגלית – לטובת האורחים שאינם מבינים אידיש – על

שיחה של הרבי מה"מ. הוא עשה זאת ברגש רב ובחיות, כדרכו בקודש, ובסיום הדברים עורר על האמונה בדברי הרבי למרות שהמצב האיום של ההעלם והסתור נמשך זה זמן רב.

בשעה אחת וחצי נפתחה ההתוועדות עם הרבי מה"מ בשירה אדירה של יחי אדוננו. לאחר השירה חזר הרב יוסף רייצעס על שיחת קודש, כדרכו בכל שבוע, ולאחר מכן החלו המתוועדים לנגן ולשיר בהתלהבות רבה, שהגיעה לשיא בשיר 'הרבי שליט"א', שאז עמדו רבים על הספסלים ושרו במלא גרון, כשהם מאריכים במיוחד בתיבת 'העולם' שבסוף השיר.

ריבוי החתנים והאורחים גרם בין היתר לריבוי של התוועדויות עם שליחים. כך התוועד הרב שניאור זלמן בלומנפלד מפרו עם אברכים ותמימים, כאשר בעיקר דבריו הוא מדבר על הצורך שהתמימים יתנו דוגמא לאברכים, ואילו האברכים ישמשו מודל לחיקוי של התמימים.

הרב בנימין אדרעי, שליח הרבי למדינת יפן, התוועד על עניין שבע מצוות בני נח ותיאר וכיצד גם הגויים מקבלים את העניין של הגאולה הקרבה, בה ישיר שלום בכל העולם. התוועדות זו שימשה גם כהתוועדות יצאתכם לשלום לתמים רועי זיגמן היוצא לשליחות ביפן, לסייע בידי השליח הרב אדרעי, ולשחוט בשר כשר לתושביה היהודים של העיר טוקיו, בירת יפן.

הרב יעקב בן ארי, מנהל בית חב"ד בקיבוצים שבארץ-הקודש, סיפר בהתלהבות על התשוקה והצימאון שבקרב הקיבוצניקים לכל ענייני היהדות בכלל, ולנושא גאולה ומשיח בפרט. כמו כן סיפר על עשרות הכשרות מטבחים, קביעת מזוזות ורישום ילדים לספר תורה, אשר התבצעו בתקופה האחרונה ברבים מהקיבוצים.

מוצאי שבת קודש פרשת יתרו

כרגיל לאחר ההבדלה, גם הפעם צפה הציבור בווידאו של הרבי מה"מ, הפעם משיחת כ"ט שבט תשמ"ח. לאחר מכן הראו את שירת הייח"מ משנת תשנ"ג.

בשעות הערב נערכה ברוב עם הדרת מלך סעודת 'מלווה מלכה' אשר שולבה בהתוועדות רבתי לרגל סיום הספר השני ברמב"ם ספר אהבה, והתחלת ספר זמנים בלימוד השיעור היומי. ההתוועדות הזו נמשכה שעות רבות והסתיימה רק קרוב לשעה שתיים לאחר חצות, כאשר כל המשתתפים מקבלים על עצמם לקום למחרת לסדר חסידות כרגיל.

זהו סיפורו של השבוע בו ציפינו וקיווינו להתגלותו של הרבי שליט"א מלך המשיח, כאשר במשך כל העת, וביתר שאת בשעת התפילות בכ"ב שבט ובעת ההתוועדות בשבת, חזרנו על דברי רש"י בחת"ת של השבוע: 'רצוננו לראות את מלכנו!' – "יחי אדוננו מורנו ורבונו מלך המשיח לעולם ועד!".

מה עשית היום לקירוב הגאולה?

הוסף בלימוד התורה ובפרט בענייני גאולה ומשיח • הוסף בתפילה • הוסף בצדקה

נקום נקמת דם עבדיך השפוך!

הרוגים, פצועים, ידיות לעבר מכוניות, מטעני נפץ מכוונים לשיירות צה"ל, פגזים לעבר בתים – כל אלו רק מקצת מהארועים הפוקדים את היהודים המתגוררים בארץ ישראל • מנין צעידים קיפדו את חייהם בשבוע אחד כתוצאה ממדיניותה האומללה של הממשלה המתרפסת. והנבחרים? – במקום שידאגו לחייהם של אלו ששלחו אותם, הם דואגים לכסא, לתיק ולאגו האישי • משיח – שיבוא כבר!

תשומת הלב מהמלחמה המשתוללת ברחבי ישי"ע יום-יום. באותו יום נורו יריות בכביש עוקף טול כרם שבשומרון.

אלישיב קלר, תושב כרית ארבע, נפצע אף הוא בשבוע שעבר פצועים קלים עד בינוניים בגללו בפיגוע ירי ליד סוסיה. בעבר, בעת שירותו בצה"ל כבר נפגע קלר, ועינו נתעורה.

בצומת אבני חפץ, הותקף מן המארב רכב של תושב חומש. למכונית חדרו שני קליעים, אולם בחסדי שמים הנהג לא נפגע. גם ליד הכפר פרעון שממזרח לקלנסווה, לא רחוק מצומת אבני חפץ, הייתה תקרית אש, כאשר לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

בכביש הגישה לבית אל נורו יריות אל שלשה כלי רכב ישראלים, וגם במקרה זה, בחסדי שמים, אין נפגעים ואין נזק.

בכביש המנהרות, ליד הכפר אל חאדר, הושלכו אבנים אל מכוניות ישראליות. אין נפגעים. צה"ל הורה למועצת הכפר אל חאדר, הסמוך לכביש המנהרות, לסגור את אחד מבתי הספר בכפר, הסמוך לכביש המנהרות. זאת בעקבות יידווי אבנים ובקבוקי תבערה משטח בית הספר אל הכביש. כמו כן ירו הפלשתינים על חיילי צה"ל המוצבים בקבר רחל. בחברון הושלך מטען חבלה מאולתר אל כוח צה"ל בסמטאות השלאלה. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

התקפות ירי היו לעבר משרד הקישור

נהרג מירי בנוסעו בכביש המנהרות שבין גוש עציון לירושלים, וחייל נוסף על גבול הצפון "השקט".

הפיגוע המחריד מכל אירע ביום רביעי, בשעה 7:50 בבוקר, לאחר שהנהג הפלשתיני הוריד את נוסעיו, פתח בנסיעה מהירה אל תוך הטרמפיאדה בצומת אזור הסמוכה לחולון. האוטובוס נסע במהירות לתוך הטרמפיאדה ופגע בעשרות החיילים שעמדו בה. מיד לאחר הפיגוע נמלט האוטובוס מן המקום ונסע במהירות מטורפת לכיוון דרום - לכיוון אשדוד. מרדף משטרתי הכולל יריות התנהל אחרי האוטובוס עד לצומת גן יבנה הסמוכה לאשדוד, שם נפגש האוטובוס במשאית גדולה שעמדה ברמזור אדום. תוצאות הפיגוע הקשה: 8 הרוגים, 25 נפגעים, בהם שלושה פצועים קשה שפוננו לבית-הרפואה "תל השומר", ושלושה פצועים בינוני פונו לבית-הרפואה "אסף הרופא". כך נרצחו בדריסה שמונה נפשות יקרות.

ה"פרטנר לשלום", ערפאת ימ"ש וחבר מרעיו, לא מבינים על מה המהומה. ערפאת טען בחי"ל כי כל התקרית לא היתה אלא תאונת דרכים. הרדיו הפלשתיני דיווח כי האישי ביצע את הפיגוע "משום שהיה במצב של היסטריה כתוצאה מהגז המרעיל שירו חיילי צה"ל אל מוקדים אחדים בעזה, או בשל ההיסטריה שבה לקה בגלל חיסולו של מסעוד עיאד אתמול".

פיגוע הדמים הרצחני הזה הסיט את

יום ליום הולכות ומתממשות לנגד עינינו הזהרותיו של הרבי מה"מ אודות הסכנה בדיבורים – ועל אחת כמה במסירת שטחים – לידי אויבי ישראל.

עם ישראל לא ידע שנים רבות תקופה כה קשה, כאשר אזרחים שלווים נרצחים רק בגלל עובדת היותם יהודים. בעתונות הכללית יש המדברים על תקופה שעשרות שנים לא ידעו כמותה.

חמישה חודשים חלפו מאז פרוץ האינתיפדה הנוכחית, ולמעלה מששים יהודים נרצחו בדמי ימיהם על לא עוול בכפם – בהשאירם אחריהם יתומים ויתומות, אלמנים ואלמנות צעירים. כל זאת הודות למדיניות וויתורים מתרפסת והרת-אסון הגוררת את ישראל למערבולת דמים רותחת, וזאת כאשר בחלק מהזמן מתנהלים שיחות כניעה והתרפסות עם המחבלים ימ"ש הדורשים "הב! הב!"

בשבוע אחד: מנין ושמות טהורות - על קידוש ה'

בשבוע שעבר קיפדו את חייהם מנין יהודים צעירים, בגלל מדיניות הממשלה. שמונה צעירים וצעירות נהרגו בפיגוע המחריד בצומת 'טמפו' שבאזור, אזרח נוסף

בנווה דקלים, לעבר מוצב צה"ל סמוך לנווה דקלים, לעבר כלי רכב של צה"ל סמוך לגבול ישראל מצרים, לעבר אזור התעשייה בנווה דקלים ולעבר כלי רכב הנדסי כבד בגבול ישראל מצרים. בכל התקריות לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. בחלק מן המקרים השיבו חיילי צה"ל אש. גם ביישוב רפיח ים בעזה היו מקרי ירי, ובי"ה לא היו נפגעים. באזור התעשייה בנווה דקלים נפצע אזרח ישראלי קל בידו מפגיעה של צלף. תושבים בגוש קטיף מתכוונים לשלוח קליע שהוצא מרגלו של הפצוע לשר שמעון פרס. לדבריהם, הם מחזירים לו תחמושת שהעביר בעבר לפלשתינים... בצה"ל הוחלט כי אזרחים יוכלו להיכנס לאזור התעשייה בנווה דקלים רק באמצעות רכב ממוגן מפני קליעים...

דאגה ממשלת שרון

בסוף השבוע נפגשו ראשי מועצת ישי"ע עם ראש הממשלה הנבחר אריאל שרון, בעקבות אי הנחת שהם חשים לנוכח טיטת קווי היסוד של ממשלת שרון, השוללת הקמת יישובים יהודיים חדשים בישי"ע, ומגבילה את התרחבות היישובים הקיימים לגידול הטבעי בלבד.

אריאל שרון הבטיח לראשי המועצה כי הוא עומד בו בהבטחותיו שלא יהיה מו"מ עם הפלשתינים תחת אש ולא יפנו יישובים. שרון רמז כי הוא יפגע בהנהגה ובמחבלים, אך יושיט יד לאוכלוסייה הפלשתינית. שרון חזר ואמר שאין מקובל עליו שיהודים אינם יכולים לנסוע על הכבישים.

עו"ד אליקים העזני אומר כי קווי היסוד של ממשלת שרון הם סטירת לחי לימין. "הממשלה הימנית, כביכול, מתייחסת להתנחלות בישי"ע כאל צרעת שאסור לתת לה להתפשט", אמר העזני לכתבנו. מר פנחס ולרשטיין, חבר מועצת ישי"ע וראש המועצה האזורית מטה בנימין: "לא נוכל לקבל הסכם האומר כי לא יוקמו יישובים חדשים. אם שר הביטחון יהיה ברק, הסיכוי שמשוה בישי"ע יוכל לזוז, בכבישים או בתשתיות ובהרחבת יישובים, שואף לאפס. הדבר מעלה חששות גדולים מאד".

בני כשריאל, יו"ר מועצת ישי"ע וראש עיריית מעלה אדומים, מתנגד בתוקף להקפאת הבנייה ביישובים היהודיים בישי"ע: "לא ניתן להקפיא את הבנייה ביישובים תחת שום ממשלה. בנינו גם בתקופתם של רבין וברק ונמשיך לבנות גם עתה. אני מציע למפלגת העבודה להבין שהפרש הגדול בין

מספר מצביעי שרון למספר מצביעי ברק הוא ההכשר להמשך תנופת הבנייה והפיתוח בישי"ע".

לעומתם, הרב בני אלון מ"האיחוד הלאומי ישראל ביתנו" פחות מודאג. "כשממשלה צריכה ליפול, היא נופלת. לדעתי, המילים אינן חשובות, אלא המעשים", ציין אלון. "כרגע אנו בעמדת המתנה".

כמו כן העלו ראשי המועצה את הסתייגויותיהם ממינויו של ברק לשר הביטחון. לדבריהם, ברק רואה את עצמו מחויב לתפיסה המדינית של השמאל, וממנה נגזרת גם תפיסתו הבטחונית, ומכיוון שיישובי ישי"ע הם תחת שלטון צבאי הרי שברק הוא שיוכל לקבוע כל תכנית, ו"לשים רגליים" להתפתחות בישי"ע. "אמרנו לשרון, שאנחנו מודאגים שמא המפתחות לא יהיו בידינו". שרון הודה שמינויו של ברק אכן עלול להביא קשיים, אבל הוא הבטיח שתימצא

**בחמשת החודשים שחלפו
מאז ברוץ האינתיפדה
הנוכחית, נרצחו בדמי
ימיהם, על לא עוול בכפם,
למעלה מ-60 יהודים (!) -
בהשאינם אחריהם יתומים
ותומות, אלמנים ואלמנות
צעירים. כל זאת הודות
למדיניות ויתורים
מתרפסת והרת-אסון**

הדרך לבנות תכניות חיוביות, ולשנות תפיסה בטחונית.

איום קיומי על ישראל!

ראוי לשים לב אל דבריו הנוקבים של סגן הרמטכ"ל משה (בוגי) יעלון, בראיון עיתונאי שהעניק בסוף השבוע האחרון, כאשר המסר העיקרי בדבריו הוא: "הפלשתינים עלולים לייצר אתגר עד כדי איום קיומי על ישראל!".

במהלך הראיון ניכרת שוב ושוב הדילמה בין התפיסה הבטחונית-הצבאית לזו המדינית שמקעקעת את כל ההבנות היסודיות השכל הפשוט, במאבק למיגור המחבלים. על הדילמה הזאת זעק הרבי מה"מ והתריע אין-ספור פעמים כי צריך

לשאל את דעת אנשי הביטחון (לא אלו שהיו לפוליטיקאים במדים). מדהים להיווכח עד כמה דבריהם הבטחוניים של בכירי הקצינים – משדרים תוקף לנוכח מדיניות ההתפרסות של הפוליטיקאים.

כך גם ההתפתלות בנוגע לבדיקת מכוניותיהם של בכירי הרשות הפלשתינית, כאשר ידוע לצה"ל בבירור שהם מעבירים במכוניותיהם נשק מעזה לגדה והפוך. האם יש כוונה להתחיל לבדוק במכוניותיהם? - הוא נשאל ומשיב: "אם זה היה תלוי בי, היינו בודקים אותם כל הזמן. אבל החלטה על בדיקה כזאת היא בידי הדרג המדיני. ידענו על הארועים בעבר שברכב שלהם הוברח נשק ממצרים, אבל מטעמים מדיניים העדפנו בחלק מהמקרים, להעלים עין".

לנוכח השאלה "האם ערפאת הוא בגדר טרוריסט שפניו לשלום?" - משיב יעלון: "ההחלטה איך להתייחס אליו היא מדינית.. לצערי, כמי שמלווה את העניין מקרוב, בהיבט הבטחוני, אני יכול להעיד שבשבוע השנים האחרונות לא ראיתי מגמה של פיוס מצד הרשות הפלשתינית. לא ראיתי הכשרת לבבות לקראת פיוס ודו-קיום, אלא להפך. ראיתי הסתה נגדנו והכשרת הציבור הפלשתיני למלחמה, לא לשלום, והפרה של ההסכמים איתנו".

בהמשך הוא מוסיף ומגלה: "מי שעומד בראש הפירמידה הפלשתינית, הוא שיוצר אווירה של טרור שאין לו כוונה להפסיק, אחרי שהוא יזם אותה. יש לו אחריות".

על פיניו של יישובים ונסיגות הוא מציין ומוזהיר: "מהלך של פינוי התנחלויות כיום.. מבחינה אסטרטגית הוא יהיה שגיאה מרה. זה יגרום לכך שניסוג תחת אלימות. זה קרה לנו לצערי בקבר יוסף, וראינו עד כמה המהלך הזה שילח את הרוח הפלשתינית".

הפתרון: משיח בן דוד

בעוד כל ארועים אלו של פיקוח נפשות מתרחשים, מתקוטטים הפוליטיקאים על תיקים וכסאות, ומנסים לפמפם את האגו האישי שלהם על חשבון דמם התוסס של היהודים ויהודיות בדמי ימיהם.

אין אפוא אלא להתפלל להתגלות המלך המשיח שיגאל את עם ישראל מהגלות, ויאמר די לכל צרותנו.

(בהכנת הכתבה נעזרנו ביומן החדשות של ערוץ 7)

ויצא

הגות

מאת א. אברהם

”שיחת הגאולה”.

הוצאת 'האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה':
בעריכת הרב זמרוני ציק.

◆ קפיץ-קפוץ

כן, כן. שיחת הגאולה. מה ששמעתם.

ואני יודע שבשלב זה קפצו כמה מהקוראים מכורסאותיהם, וידועים לי היטב כל הטענות שהם רוצים להטיח בי. שמעתי עליהם, וכמה מהם גרמו גם לי לקפוץ לא אחת (ומהם, שהרי ברור שיצטרכו לבשר לנשוא שורות אלה על פירסומם...).

אין ספק, כמעט שבע שנים חלפו, ועדיין טעויות תחביר "פה-ושם" קופצות לעיניי. עדיין נרגש שבמדורים מסויימים מנסים "למלא עמוד". אבל כל זה הוא כאין וכאפס לעומת העוצמה האדירה הבוקעת מהגליון הזה.

הנפת היד של הרבי מלך המשיח בשער. הכותרת הזועקת, ותמונת האמצע עם הכיתוב, שתמיד מחדירים לך בשניה אחת את המסר. רק הסתכלת על העמוד הראשון – כבר הבנת את הכוונה. וכמה שהסגנון שמסביב התמונה יהיה פתלתול ומסובך – את המסר קלטת, אם רצית ואם לא.

המסר תמיד, תמיד מתאים **באופן מוחלט** לדברים שאתה מכיר מתוך הוראותיו ושיחותיו של הרבי.

◆ בוא תראה, יש...

ואולי כדאי שאפרט קצת:

בכ"ח ניסן תנש"א נתן לנו הרבי מלך המשיח הוראה כמעט בלתי אפשרית: לעשות ככל שביכולתנו "באופן של אורות דתוהו אבל בכלים דתיקון", כמתכון יחידי להביא בפועל משיח צדקנו. ומכיוון שעדיין משיח לא התגלה לעיני בשר, משמע שעדיין לא השכלנו למזג בין השניים. כלומר: הללו פועלים באופן של אורות דתוהו, והללו בכלים דתיקון. אלו מאירים ומאירים וכמעט "שוברים את הכלים", ואלו עסוקים בכלים מכלים שונים, עד שבקושי רואים מבעד את האור.

מה לעשות, זה המצב לעת-עתה. ובינתיים, כאמור, אין מיזוג מלא של השניים. קיימים אמנם **פוסחים** על שני הסעיפים ("חמישים שנה וכו'..."), אבל שזה ייראה ממש כמו ההוראה של הרבי – קשה לומר. לכן, צריך להצטייד במנות גדושות של אורות דתוהו מצלחתם של המבינים בכך. ואלו נמצאים בבת-ים, עיר הגאולה. (בקרוב נוער

◆ זכות ראשונים

על מדור זה גזרה ההשגחה העליונה (ובעקבות כך גם ההשגחה "מטעם"), להיות מעניין. הוא גם אמור להיות שבועי, כשמו הלועזי.

אבל, כמו בכל כלל, יש יוצא מן הכלל. נתחיל מה"השבועי": עובדה, במקום "הגות וואך", זה יוצא בדרך כלל "הגות וואכיים", כלומר: בערך מדי שבועיים. ולא בגלל שאין לח"מ מה לכתוב. ההיפך הוא הנכון. ארכיון המדור מלא וגדוש בתגליות וסיפורים בפירסום-ראשון, המחכים לזמן המתאים לפירסום. אלא מאי? שאור שבעיסה מעכב. לפעמים עסוקים עד למעלה ראש בשאר המדורים, כך שלא נשאר זמן למנת ה"הגות". או, לחילופין, כאשר מהמערכת נוחתת ההוראה המבאסת: "השבוע אין מקום להגות"...

זו הסיבה, רבותי, שהמדור הזה סובל מאי-רציפות קבועה.

וכעת בנוגע ל"מעניין", כאן העניין כבר יותר שורשי ופנימי. כבר הצהרנו פעמים רבות, כי בראש ובראשונה זוכים להכנס למעגל המאושרים המתפרסמים במדור זה, אלה העוסקים בהפצת ענייני הגאולה והגואל בריש גלי. ולכן, לפעמים ה"חשוב" דוחק הצידה את ה"מעניין". תאמינו לי שהנני עושה כמיטב יכולתי לשלב בין השניים, אבל כאשר על הפרק עומדת השליחות היחידה כעת, מול כמה פניני-לשון וחסידישע-ווערטליך – ניתנת הבכורה לשליחות היחידה.

בהתאם לכל הני"ל, נבצר אפילו מבינתי (וביני לבין עצמי הרשיתי לעצמי אפילו להתבייש בכך) – כיצד זה בכל שנות קיומו של המדור עדיין לא בא בשעריו הפרסום בענייני גאולה ומשיח, הפרסום בה"א הידיעה ובאל"ף הגאולה. העלון, האגודה והאישי, להם שמורה זכות הראשונים על הקימה מהקרשים ועידוד אנ"ש והתמימים בכל העולם כולו לאחר ג' תמוז תשנ"ד.

האגודה – שנוסדה מיד לאחר כ"ח ניסן תנש"א, וקיבלה תשובות וברכות מהרבי.

העלון – המהווה המשך ישיר לעתון "הגאולה האמיתית והשלימה" שקיבל גם הוא תשובות רבות מהרבי מלך המשיח עוד לפני כ"ז אדר, ונלקח על ידו גם לציון הקי.

האישי – שהקים את 'בית חב"ד' הראשון באה"ק, וכינס אותנו באלפינו וברבבותינו ב'סינרמה' ביד אליהו ובכיכר מלכי ישראל.

הפרסום שלא התבייש מהמלעיגים אפילו פעם אחת. האח הבכור של כל העלונים והפירסומים, הראשון ופורץ הדרך. זה שלאחרונה גם "עלה לאויר" והקים תחנת רדיו המשדרת 24 שעות ביממה ענייני גאולה ומשיח. ושם המילה מסירות-נפש אף פעם לא נכנסה למרכאות.

העלון שנותן לי את מנת החיזוק השבועית.

(הספר השני אותו זכה לקבל מהרבי באותה שנה). קונטרס לו ייחס הרבי חשיבות מיוחדת וקשר מיוחד לזירוז הגאולה, כדבריו המוגהים בספר-השיחות הנשיא חלק א' עמ' 138 (בגימטריא של שמו הקי"ו):

"בהשגחה פרטית נתגלה בסמיכות לכיף מרחשון מאמר חדש של בעל יום ההולדת . . . [אשר] נתעלם במשך עשיריות שנים, ונתגלה בימים אלה דוקא . . . וההסברה בזה . . . – כיון שעומדים בסמיכות ממש להגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ניתוסף גם בהפצת המעיינות חוצה, שע"י אתי מר דא מלכא משיחא". עכ"ל.

ולכן, בדחילו ורחימו, למען חיזוק הפצת בשורת הגאולה וזירוז התגלותה, ו"עבור כל אותם שלא זכו אפילו לאחד כזה"; ומכיון שעל פי דברי הרבי "הזמן גרמא", ובנידון דידן: זמן חלוקתו ע"י הרבי (כ"ה מרחשון);

– הנני מוכן להעבירו לידי מי שיתרום ל"אגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה" סכום של \$25,000 (במילים: עשרים וחמשה כ"ה) אלף דולר אמריקאים.

ובתנאים דלקמן:

(א) הסכום הנ"ל במלואו יועבר בתשלום אחד, בבת-אחת, לידי האגודה. לא תתקבל בקשה לפריסת תשלומים.

(ב) בשום אופן אין לרדת מסכום הנ"ל, אך כל המוסיף תבוא עליו ברכה. לא אקבל שום בקשה ל"הנחה" וכיו"ב (לא מקונה פוטנציאלי, ולא מהאגודה שאולי תמצא תורם לסכום נמוך יותר). ימתין הקונטרס לבואו של "אחד שלא זכה אפילו לאחד כזה" המוכן עבור ספר שנתקבל מידי קדשו של הרבי, ולמען זירוז הגאולה, לתרום סכום הנ"ל במלואו ובתשלום אחד.

(ג) הספר ימסר ע"י הח"מ לתורם, במעמד מסירת הכסף, או באם ישלם בהמחאה, כאשר יתקבל אישור הבנק על העברת הסכום במלואו לחשבון האגודה.

(ד) עם זאת, אין הקונה צריך להיות דווקא יחידי, אלא יכולים אלה להיות שותפים, וכן מוסד, חברה או כל גוף ציבורי אחר (של יהודים), המעוניינים להחזיק את הספר ברשותם, לברכה והצלחה.

◆ שכר בלי גבול

ובוודאי תקויים בתורם (היחיד או המוסד) ברכתו של בעל המאמר המובאת במאמר עצמו, אשר למרות שמצוות האדם הן מוגבלות, "אך בחסד השי"ת שהוא רב חסד השכר הוא נצחי ובלתי גבול . . . והיינו שגם שכוון הוא בבחינת גבול הרי הוא נותן לפי כחו הבלתי גבול" (ע' 6).

ובסיום וחותרם המאמר: "ולכן שכרן הרבה מאד בבחינת נצחיות ובחינת בלי גבול כו".

ויזכה לקבל בקרוב פני הרבי משיח צדקנו, בתוך כלל ישראל, כאשר יתגלה ה"אנכי מגן לך", אנכי מי שאנכי, ויגאלנו בגאולת עולמים.

השוליים ידועים ראשי-תיבות המתארים את מצבה הסוציו-אקונומי של עיר זו. אבל לדידי הראשי-תיבות האמיתיים הינם: בוא תראה, יש משיח! עובדה: לא מעט מנהלי בתי-חב"ד, רשמיים ומכובדים ביותר, עדיין מחלקים את העלון הזה במקומותיהם. לא מעט מאנ"ש אומרים את זה בקול. ועוד יותר אומרים את זה בלחש. אבל העלון הזה, הוא זיקת העידוד התמידי – בדיק כמו הכנסים ההם בתשנ"ה, שהחיו את כולם, מראשיכם שבטיכם ועד חוטב עצים ושואב מימין, מהשפויים ביותר ועד קיצוני-הקיצוניים.

ואיך התבטא רב חסידי אחד: "אינני קורא אמנם את 'שיחת הגאולה', אך תמיד הנני נותן לו נשיקה"...

◆ שטר למעבר

ועכשיו – תכלים.

רדיו זמן הגאולה, בתוך שאר פעולות "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה" – זקוקים באורח משווע לסיוע כספי. לשם כך, פורסמה מודעה בגליון "שיחת הגאולה", הקוראת "לבזבז את האוצרות" – "במסגרת "ברכת 770", מבצע הסיוע לרדיו זמן הגאולה, אנו זקוקים לשטרות ברכה של הרבי שליט"א מליובאוויטש מלך המשיח [הערת הכותב: כל שטר כזה נמכר עבור תרומה של 770 ש"ח]. אנו פונים בזה לכל אחד ואחת שיש בידם "שטרות ברכה", לתרום לרדיו "זמן הגאולה" ככל שביכולתם.

" . . . לרבים מאיתנו יש "שטרות ברכה" מאוצר המלך, מאת הרבי שליט"א מלך המשיח. כעת ברגע שלפני ההתגלות, זה הזמן לבזבז את כל האוצרות, ולתרום מאותם "דולרים" לטובת רדיו "זמן הגאולה", עבור כל אותם שלא זכו אפילו לאחד כזה".

עד כאן לשון המודעה.

[אגב, למחפשי המקורות למיניהם, אציין את מקרה הדולר הידוע שהציל את מאור עינייה של מרת שכטר תחיי מכפ"ח, ואת הציק המפורסם של –

להבחל"ח – מר איסר ע"ה פיקלצ'יק. שני מקרים קלאסיים בהם ראו במוחש, אשר דולרים שניתנו לאיש אחד, פעלו ישועות אצל יהודי נוסף, או יהודים רבים נוספים. לאחרונה נודע לי אף על מקרה בו ספר אותו נתן הרבי עם הקדשה בגוף-כתב-יד-קדשו לשליח מסויים, והוא ניתן בסופו של דבר (ע"י הרבי) לאישיות אחרת (פרטים על כך פירסם ידידי הרי שמואל שיי קראוס בקובץ יאהלי תורה, גליון קפד, ש"פ תרומה תש"ס, ע' 21-22). כך או כך, ברור שלא פעם היו כאלה שהיו רק "צינור" להעברת ה"חפצא דקדושה" ליעדו העיקרי, וגם על זה ניתן להמליץ "ולא גרעא מרפואת הגוף ושאר צרכיו"].

◆ ועכשיו – ההפתעה

ואני המתחיל:

בידי הח"מ קונטרס "מאמר אנכי מגן לך – תרע"ח", אשר קיבל מידו הקדושה של כ"ק אד"ש, ביום שני אור לכ"ה מרחשון ה'תשנ"א